

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita 2017 m.

ADB „Compensa Vienna Insurance Group“

Patvirtinta ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Valdybos

2018 m. gegužės 02 d.

(2018 m. rugpjūčio 20 d. redakcija)

Turinys

Santrauka	2
A. Veikla ir rezultatai	3
A.1 Veikla	3
A.2 Draudimo veiklos rezultatai.....	5
A.3 Investavimo rezultatai	9
B. Valdymo sistema	10
B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą.....	10
B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai	15
B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	17
B.4 Vidaus kontrolės sistema.....	22
B.5 Vidaus audito funkcija.....	24
B.6 Aktuarinė funkcija	25
B.7 Veiklos ranga.....	26
B.8 Kita.....	26
C. Rizikos profilis	27
C.1 Draudimo rizikos vertinimo rizika	28
C.2 Rinkos rizika.....	30
C.3 Kredito rizika	31
C.4 Likvidumo rizika.....	31
C.5 Operacinė rizika	32
C.6 Kitos rizikos.....	33
Persidraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos	33
Turto ir įsipareigojimų valdymas.....	35
D. Vertinimas mokumo tikslais	35
D.1 Turtas.....	35
D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai	38
E. Kapitalo valdymas	50
E.1 Nuosavos lėšos	50
E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas	53

Santrauka

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – Įmonė), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau – VIG arba Grupė).

2017 metais įvyko keletas Įmonei reikšmingų įvykių:

- Birželio 23 dieną Įmonė gavo 3,5 mln. EUR subordinuotą paskolą iš Įmonės akcininko „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“, kurią įsipareigojama gražinti per 10 metų. Paskolos tikslas – Įmonės mokumo rodiklio stiprinimas.
- Rugpjūtį Įmonė įgyvendino portfelio perdavimo sutarties su „Balčia Insurance“ SE sąlygas, pasirašytas 2016 metais dėl Lietuvos tarptautinių vežėjų krovinių transporto priemonių, naudojamų už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, TPVCA draudimo sutarčių perleidimo. Sutartis pasirašyta, vykdant VIG įsipareigojimus Lietuvos Respublikos Konkurencijos tarybai. Perleista portfelio dalis „Balčia Insurance“ SE bendrovei siekė 7,3 mln. EUR 2017 metų bruto pasirašytų draudimo įmokų.

2017 metais Įmonės įstatuose buvo atlikti trys pakeitimai:

- 2017 metų sausio 10 d. Įmonės teisinis statusas buvo pakeistas iš UADB į ADB;
- 2017 metų kovo 30 d. buvo užregistruota nauja įstatų versija, praplečianti draudimo licenciją;
- 2017 metų rugsėjo 11 d. buvo užregistruota nauja įstatų versija, įgyvendinant akcininkų sprendimą sumažinti Valdybos narių skaičių.

2017 metais Įmonės bruto pasirašytos draudimo įmokos siekė 55 mln. EUR. Didžiausią portfelio dalį vis dar sudaro Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas, tačiau jo portfelio dalis sumažėjo iki 48% (lyginti su 54% 2016 metais). Per praėjusius metus, didžiausia dalis – 71% visų bruto pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje; 18% Latvijoje; 11% Estijoje.

2017 metais nuostolis neatskaičius mokesčių siekė 3,5 mln. EUR.

Įmonė iš investicinės veiklos 2017 metais gavo 0,6 mln. EUR pelno.

2017 metų pabaigoje Įmonės mokumo rodiklis siekė 135% (2016 metais -134%) – mokumo rodiklis per metus paaugo 1 procentiniu punktu.

A. Veikla ir rezultatai

A.1 Veikla

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – „Compensa“ arba „Įmonė“), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje. Įmonės buveinė yra įsikūrusi adresu Ukmergės g. 280 Vilnius, Lietuva, Latvijos filialas įkurtas adresu Vienības gatve 87h, Rīga, Latvija, o Estijos filialas veikia adresu Narva mnt 63/2 Tallinn Harjumaa 10152 Estija.

Įmonės veiklą prižiūri Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 268 0501.

Įmonei priklauso draudimo pardavimų ir žalų sureguliuavimo funkcijas teikiančios bendrovės – UAB „Compensa Services“ (Lithuania - Ukmergės g. 280, Vilniaus m., Vilniaus m. sav., LT-06115) ir SIA „Compensa Services“ (Latvia - Rīga, Vienības gatve 87H, LV-1004).

Įmonės auditą atlieka UAB „KPMG Baltics“, Konstitucijos pr. 29, LT-08105, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 210 2600.

Pagrindinė Įmonės veikla yra ne gyvybės draudimas. Licencija užsiimti draudimo veikla galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje ir visose Europos ekonominės erdvės šalyse, tačiau pagrindinė veikla vykdoma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pagal suteiktą licenciją Įmonė turi teisę vykdytvisų draudimo grupių draudimą (sveikatos draudimo, vykdomos į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu ir ne gyvybės draudimo rūšims), tačiau reikšmingos yra šios:

- Medicininių išlaidų draudimas;
- Pajamų apsaugos draudimas;
- Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas;
- Kitas transporto priemonių draudimas;
- Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas;
- Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Kredito ir laidavimo draudimas;
- Pagalba;
- Įvairūs finansiniai nuostoliai.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau VIG arba Grupė), kurios kodas 75687 f, buveinės adresas Schottenring 30, 1010 Viena, Austrija. VIG yra viena didžiausių tarptautinių draudimo grupių Vidurio ir Rytų Europoje, joje dirba daugiau nei 25000 darbuotojų. 2017 metais Grupė pasirašė apie 9.3 milijardus eurų draudimo įmokų bei sustiprino padėtį Austrijos ir Vidurio bei Rytų Europos (VRE) rinkose, kur VIG veikia jau daugiau nei 25 metus. VIG buvo įkurta prieš daugiau nei 190 metų Austrijoje. Laikydamosi tarptautinės plėtros strategijos VRE ekonominiame regione, VIG iš nacionalinės draudimo kompanijos tapo tarptautine draudimo grupe, turinčia daugiau nei 50 draudimo kompanijų 25 šalyse. Nuo 1992 metų VIG įtraukta į Vienos vertybinių popierių biržą, o nuo 2005 metų ji yra Austrijos prekybos indekso narė. Tarptautinė vertinimo agentūra Standard & Poor's suteikė VIG A+ reitingą su stabilia ilgamete perspektyva.

Siekdama įtvirtinti stabilumą ir pasitikėjimą, Grupė naudoja kelis prekių ženklų strategijas, pagal kurias prekės ženklai veikia atskirai po „Vienna Insurance Group“ prekių ženklą. Ši strategija leidžia naudotis daugeliu pardavimo kanalų. Įmonės strategija telkiama į konservatyvaus investavimo ir perdraudimo politiką. Didžiausias VIG akcininkas yra „Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group“, kuriam priklauso apie 70% akcijų.

Grupę prižiūri Finansų rinkos institucija, esanti adresu Otto-Wagner-Platz 5, A-1090, Viena, Austrija, Tel: (+43) 1 249 59 0, fma@fma.gv.at .

2017 metais įvyko keletas Įmonei reikšmingų įvykių:

- Birželio 23 dieną Įmonė gavo 3,5 mln. EUR subordinuotą paskolą iš Įmonės akcininko „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“, kurią įsipareigojama gražinti per 10 metų. Paskolos tikslas – Įmonės mokumo rodiklio stiprinimas.
- Rugsėjūtį Įmonė įgyvendino portfelio pardavimo sutarties su „Balčia Insurance“ SE sąlygas, pasirašytas 2016 metais dėl Lietuvos tarptautinių vežėjų krovinių transporto priemonių, naudojamų už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, TPVCA draudimo sutarčių perleidimo. Sutartis pasirašyta, vykdamas VIG įsipareigojimus Lietuvos Respublikos Konkurencijos tarybai. Perleista portfelio dalis „Balčia Insurance“ SE bendrovei siekė 7,3 mln. EUR bruto pasirašytų draudimo įmokų.

2017 metų pabaigoje Įmonėje pilną darbo dieną dirbo 122 darbuotojai (2016 metais - 110), iš kurių 62 dirbo Lietuvoje, 37 Latvijoje ir 23 Estijoje.

A.2 Draudimo veiklos rezultatai

2017 metais Įmonės bruto pasirašytos draudimo įmokos siekė 55 mln. EUR. Verta paminėti, jog vienas iš Įmonės tikslų buvo sumažinti civilinės atsakomybės draudimo portfelio dalį, stiprinant bei ją užleidžiant kitoms draudimo rūšims. Tikslą Įmonei pasiekti pavyko: didžiausią portfelio dalį vis dar sudaro Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas, tačiau jo portfelio dalis sumažėjo iki 48% (lyginti su 54% 2016 metais). Kito transporto priemonių (KASKO) draudimas 2017 metais sudarė 25% portfelio.

Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis 2017 metais siekė 24% (2016 metais - 18%). Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui išaugo 62.3%, o Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas 41.5% lyginant su praėjusiais metais. Staigus turto draudimo augimas sustiprina Įmonės ilgalaikį tikslą – tapti rinkos lyderiu šiame segmente. Medicininių išlaidų ir pajamų apsaugos draudimas kartu sudarė 3% Įmonės pasirašytų bruto įmokų.

S.05.01.02 Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis (pateiktos tūkstančiais)

Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis	Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai	
	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Iš viso
Pasirašytos įmokos		
Bruto		
Perdraudikų dalis		
Neto		
Uždirtos įmokos		
Bruto		
Perdraudikų dalis		
Neto		
Išmokų sąnaudos		
Bruto	185	185
Perdraudikų dalis	157	157
Neto	28	28
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai		
Bruto		
Perdraudikų dalis		
Neto		
Patirtos sąnaudos	10	10
Kitos sąnaudos		
Iš viso sąnaudų		10

S.05.01.02 Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis (pateiktos tūkstančiais)	Draudimo rūšis: ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai (tiesioginis draudimas ir priimtas proporcinis perdraudimas)									Draudimo rūšis: ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai (tiesioginis draudimas ir priimtas proporcinis perdraudimas)	Iš viso
	Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Pagalba		
Pasirašytos įmokos											
Bruto – tiesioginis draudimas	674	862	26 581	13 756	418	9 460	1 937	109	659	77	54 533
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas						437					437
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas											
Perdraudikų dalis	0	2	18 133	6 876	10	2 825	562	98	0	40	28 545
Neto	674	859	8 448	6 880	409	7 072	1 375	11	659	38	26 425
Uždirtos įmokos											
Bruto – tiesioginis draudimas	632	818	23 353	13 396	275	7 994	1 711	46	709	43	48 977
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas						136					136
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas											
Perdraudikų dalis	0	2	16 988	6 685	3	2 140	854	41	0	19	26 732
Neto	632	816	6 365	6 711	272	5 989	857	5	709	24	22 380
Išmokų sąnaudos											
Bruto – tiesioginis draudimas	181	426	16 487	8 938	103	3 632	543	18	-3	-6	30 320
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas						70					70
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas											
Perdraudikų dalis	0	-1	13 183	4 846	0	702	66	0	0	0	18 796

Neto	181	427	3 304	4 092	103	3 001	476	18	-3	-6	11 594
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai											
Bruto – tiesioginis draudimas											
Bruto – priimtas proporcinis perdraudimas											
Bruto – priimtas neproporcinis perdraudimas											
Perdraudikų dalis											
Neto											
Patirtos sąnaudos	270	481	5 207	3 104	109	3 060	565	-17	712	4	13 495
Kitos sąnaudos											
Iš viso sąnaudų											13 495

Per praėjusius metus, didžiausia dalis – 71% visų bruto pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje; 18% Latvijoje; 11% Estijoje.

S.05.02.01 Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis (pateiktos tūkstančiais)

	Pagrindinės šalys			Iš viso pagrindinėse 5 šalyse ir buveinės šalyje
	EE	LV	LT	
Pasirašytos įmokos				
Bruto – tiesioginis draudimas	6 194	10 347	37 992	54 533
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas			437	437
Perdraudikų dalis	3 595	5 910	19 041	28 545
Neto	2 599	4 437	19 388	26 425
Uždirtos įmokos				
Bruto – tiesioginis draudimas	5 977	9 606	33 394	48 977
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas			136	136
Perdraudikų dalis	3 369	5 156	18 207	26 732
Neto	2 608	4 450	15 323	22 380
Išmokų sąnaudos				
Bruto – tiesioginis draudimas	4 648	7 265	18 592	30 505
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas			70	70
Perdraudikų dalis	2 778	4 387	11 788	18 953
Neto	1 870	2 878	6 874	11 622
Patirtos sąnaudos	2 026	2 989	8 490	13 505
Iš viso sąnaudų				13 505

S.05.02.01 Gyvybės draudimo įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis (pateiktos tūkstančiais)

	Buveinės šalis	Pagrindinės 5 šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – gyvybės draudimo įsipareigojimai	Iš viso pagrindinėse 5 šalyse ir buveinės šalyje
		LV	
Pasirašytos įmokos			
Bruto			
Perdraudikų dalis			
Neto			
Uždirtos įmokos			
Bruto			
Perdraudikų dalis			
Neto			

Išmokų sąnaudos			
Bruto	140	45	185
Perdraudikų dalis	111	46	157
Neto	29	-1	28
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai			
Bruto			
Perdraudikų dalis			
Neto			
Patirtos sąnaudos	8	2	10
Kitos sąnaudos			
Iš viso sąnaudų			10

2017 metais buvo pasiektas ženklus nuostolio sumažinimas iki 3,5 mln. EUR lyginant su 2016 metais, kuomet nuostolis neatskaičius mokesčių siekė 8,9 mln. EUR. 2017 metais neto uždirbtos įmokos siekė 22,4 mln. EUR (2016 metais neto uždirbtos įmokos siekė 20,8 mln. EUR). Išmokėta 15 mln. EUR draudimo išmokų (2016 metais – 17,7 mln. EUR). Neto veiklos sąnaudos 2017 metais siekė 11,3 mln. EUR, kai tuo tarpu 2016-aisiais 12,9 mln. EUR.

Įmonės neto kombinuotasis rodiklis 2017 siekė 117,2% (2016 metais – 147,3%). 30 p.p. siekiantis neto kombinuotojo rodiklio sumažėjimas parodo įmonės valdymo ir kontrolės požiūrį į nuolatinį dinamišką augimą su aukštu išlaidų efektyvumu.

Siekdama užtikrinti stabilią veiklą, kaip rizikos valdymo techniką, Įmonė naudoja perdraudimą. Detalesnė informacija pateikiama skyriuje *Perdraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos*.

A.3 Investavimo rezultatai

2017 metais iš investicinės veiklos Įmonė gavo 0,6 mln. EUR pelno (2016: 0,9 mln. EUR pelno). Investavimo rezultatą sudarė 0,7 mln. EUR pajamų iš palūkanų, 0,4 mln. EUR realizuoto pelno ir 0,5 mln. EUR nuostolis dėl obligacijų pervertinimo.

2017 metais investicijų valdymo išlaidos sudarė 0,16 mln. EUR (2016: 0,04 mln. EUR).

Metų pabaigoje investicinis turtas siekė 37,5 mln. EUR, palyginimui 2016 metų pabaigoje investicinis turtas siekė 45,8 milijono eurų (16,1 milijono eurų buvo laikoma pardavimui). Visas investicinis turtas yra padalintas į fiksuotų palūkanų vertybinius popierius 79,0 proc. (2016 m.: 85,9 proc.); hipotekos paskolas 1,3 proc. (2016 m.: 1,1 proc.); strateginį dalyvavimą (investicijos į dukterines įmones) 5,8 proc. (2016 m.: 4,9 proc.); pinigus 13,9 proc. (2016 m.: 8,3 proc.).

Susijusių įmonių UAB „Compensa Services“ ir SIA „Compensa Services“ akcijų vertė yra 2,18 mln. EUR.

Investicinės pajamos, apskaitomos kapitale, sudarė 0,27 mln. EUR 2017 metais, ir 2016 metais – 0,23 mln. EUR.

Įmonė neinvestuoja į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.

Vidutinis investicinio portfelio pajamingumas pateikiamas žemiau:

	2017	2016
Įmonių obligacijos	1,53%	0,51%
Vyriausybės obligacijos	0,73%	0,43%

Įmonė per ataskaitinį laikotarpį neturėjo kitų reikšmingų pajamų ar išlaidų šaltinių.

A.4 Kita veikla

Iš kitos veiklos (kitos finansinės pajamos ir išlaidos) Įmonė patyrė neigiamą 0,1 mln. EUR rezultatą (2016 m.: 0,07 mln. EUR). Kitos finansinės pajamos susijusios su valiutos keitimu (GBP, DDK ir PLN) ir kitomis palūkanų pajamomis sudarė 0,02 mln. EUR, kitas finansines sąnaudas sudarė palūkanos už perdraudimo depozitą, automobilių lizingą, valiutos keitimo nuostolį ir kitos finansinės sąnaudos – iš viso 0,12 mln. EUR.

B. Valdymo sistema

B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą

Įmonėje sukurta veiksminga valdymo sistema, kuri sudaro pagrindą efektyviam rizikos valdymui. Reikšmingų pokyčių valdymo struktūroje per metus neįvyko.

Įmonėje veikia tokia valdymo struktūra:

- Stebėtojų taryba, kuri atsakinga už nuolatinį Įmonės veiklos stebėjimą pagal savo atsakomybes. Stebėtojų taryba bet kuriuo metu gali Valdybos ar bet kurio darbuotojo pareikalauti pateikti bet kokią ataskaitą ar paaiškinimą, kaip nurodoma Įmonės vidaus ir išorės reglamentuose bei tvarkose. Šiuo metu Stebėtojų tarybą sudaro Pirmininkas ir keturi Tarybos nariai. Stebėtojų tarybos posėdžiai vyksta reguliariai 1 kartą per ketvirtį.
- Valdyba yra galutinai atsakinga už rizikos valdymą. Valdybos atsakomybės rizikos valdymo srityje apima:

- Įmonės tikslų ir rizikos strategijų nustatymą, įskaitant tai, kad priimant strateginius sprendimus, rizikos nustatymas vykėtų teisingai;
- Pagrindinių Įmonės valdymo principų, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principų nustatymą;
- Rizikos apetito ir rizikos tolerancijos apibrėžimą;
- Reguliarų ir laiku atliekamą, reikšmingos su rizika susijusios informacijos atskleidimą Stebėtojų tarybai.

Priimdama strateginius sprendimus, Valdyba atsižvelgia į Rizikos valdytojo ir organizacinių vienetų vadovų nuomones ir į Valdybos susirinkimų dienotvarkes reguliariai įtraukia rizikos valdymo klausimus.

Šiuo metu Valdybą sudaro trys nariai: Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Estijos filialo vadovas. Valdybos posėdžiai vyksta reguliariai du kartus per mėnesį.

- Departamentai, kurie koordinuoja viso Baltijos regiono veiklą. Juos prižiūri vienas Valdybos narys;
- Skyriai, kurie atsako už visų Baltijos šalių ar vietos veiklą;
- Funkcijos, kurias atlieka vienas darbuotojas;
- Filialai užsienyje, kuriuos sudaro skyriai;
- Pardavimų filialai.

Generalinis direktorius prižiūri ir atsako už Pardavimų, Draudimo rizikos vertinimo, Viešųjų ryšių ir Rinkodaros, Verslo plėtros, Žmogiškųjų išteklių bei Įmonės teisinės funkcijas. Finansų direktorius prižiūri ir atsako už Finansų apskaitos, Finansų kontrolės, Investicijų valdymo, Operacijų, Perdraudimo, Įmonės Informacinių technologijų, Aktuarų, Prevencijos ir Žalų departamentų funkcijas.

Įmonėje veikia matricinė valdymo struktūra. Užsienio filialų biurai (Latvijoje ir Estijoje) turi matricines pavaldumo struktūras – funkcinį koordinavimą atlieka Įmonės pagrindinėje buveinėje esantis Baltijos regiono skyrius, o administracinė atskaitomybė atitinkamo Filialo vadovas.

Pagrindinės funkcijos, kurios užtikrina apdairias antrąją ir trečiąją gynybos linijas:

Skyrių vadovai (pirmoji gynybos linija), kaip asmenys, kurie tiesiogiai susiduria su rizika, sudaro pirmąją gynybos liniją ir atsako už reguliarų rizikos nustatymą ir vertinimą bei sričių, už kurias atsako, vidaus kontrolės įgyvendinimą, taikymą ir stebėjimą, rizikos reguliavimo veiksnių siūlymą ir įgyvendinimą, tinkamą pagrindinių verslo procesų ir procedūrų dokumentavimą bei metinę tokios dokumentacijos peržiūrą, atitiktis su išorinių teisės aktų, kurie taikomi jų valdomai sričiai, užtikrinimą.

Skyrių vadovai atsako už jų vadovaujamo personalo darbo rezultatus, įskaitant jų darbo ar atitinkamų dokumentų stebėseną bei vidaus politikos stebėseną.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi atlikti užduotis tinkamai ir pareigingai, užtikrinti aukščiausią darbo kokybę ir atlikti būtinus kontrolės veiksmus, bei nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą apie identifikuotą riziką.

Vyriausiasis aktuaras (antroji gynybos linija) atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir jam priskiriamos tokios užduotys bei įsipareigojimai:

- Koordinuoti (apskaičiuoti) techninius atidėjinius;
- Teikti informaciją Valdybai dėl techninių atidėjimų apskaičiavimo patikimumo ir tinkamumo bei Aproximacijos metodų taikymo;
- Pateikti nuomonę apie draudimo rizikos prisiėmimo politiką bei perdraudimo sutarčių tinkamumą, kartu su Draudimo rizikos vertinimo skyriumi stebėti prisiimamą Įmonės draudimo riziką;
- Prisidėti prie Įmonės rizikos valdymo sistemos plėtros;
- Kontroliuoti duomenų, pagal kuriuos buvo apskaičiuoti techniniai atidėjimai, patikimumą;
- Teikti informaciją dėl turto ir įsipareigojimų valdymo bei Savo rizikos ir mokumo vertinimo procese.

Aktuarinė funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Rizikos valdytojas (antroji gynybos linija) atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolių sistemą, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir nedalyvauja jokiaje kitoje kasdienėje verslo veikloje, taip siekdamas užtikrinti rizikos valdymo funkcijos nepriklausomumą ir skaidrumą.

Rizikos valdytojui priskiriamos tokios užduotys ir įsipareigojimai:

- Rizikos inventorizacijos proceso atlikimas;
- Vidaus kontrolės sistemos įvertinimo proceso atlikimas;
- Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimo koordinavimas / atlikimas ir patikrinimas;
- Savo rizikos ir mokumo vertimo proceso atlikimas;
- Reguliarių ir ad-hoc rizikos ataskaitų teikimas Valdybai, VIG grupei ir priežiūros institucijoms;
- Pasiūlymai Valdybai dėl rizikos strategijos ir strateginių sprendimų bei patarimų teikimas su rizika susijusiais klausimais;
- Su rizikos valdymu susijusios reguliacinės aplinkos stebėjimas;
- Teikti paramą, koordinuoti ir derinti su rizikos valdymu susijusią veiklą visoje Įmonėje;
- Supratimo apie rizikos valdymą Įmonėje skatinimas;
- Aktyvus stebėjimas ir viso rizikos profilio bei rizikos valdymo sistemos efektyvumo vertinimas;
- Kylančios rizikos identifikavimas ir įvertinimas.

Atitikties pareigūnas (antroji gynybos linija), kasdieninėje veikoje konsultuoja Valdybą atitikties klausimais, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai, ir jam priskiriamos tokios užduotys bei tikslai:

- Užtikrinti atitiktį įstatymams, reglamentams ir administracinėms nuostatomis;
- Dalyvauti rengiant vidaus procedūras ir tvarkas;
- Įvertinti galimą bet kokių teisinės aplinkos pasikeitimų poveikį;
- Atitikties rizikos valdymas: atitikties rizikos nustatymas, įvertinimas, stebėjimas ir ataskaitų teikimas;
- Įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas, kai kalbama apie pranešimus trečiosioms šalims (pavyzdžiui, priežiūros institucijoms);
- Patarimų teikimas dėl naujų produktų, paslaugų ir rinkos atitikties požiūriu;
- Atitikties plano parengimas ir jame numatytų veiksmų įgyvendinimas;
- Ataskaitų Valdybai ir Grupės atitikties pareigūnui teikimas, Atitikties ataskaitos parengimas.

Atitikties pareigūnas dalyvauja priimant svarbius sprendimus susijusius su Organizacinės struktūros pakeitimais, pradedant platinti naujus produktus ar teikiant naujas paslaugas, pradedant veiklą naujose rinkose. Atitikties pareigūnas organizuoja mokymus ir skatina atitiktį teisės aktams, priežiūros reikalavimams ir vidaus tvarkoms atitikties funkcijai priskiriamose srityse.

Vidaus auditas (trečioji gynybos linija) – atskaitingas tiesiogiai Stebėtojų tarybai ir yra atsakingas už:

- Racionalų užtikrinimą, kad valdymas, rizikos valdymas ir kontrolės procesai, sukurti ir įdiegti vadovybės, būtų adekvatūs ir efektyvūs bei atitiktų verslo tikslus;
- Vidaus kontrolės sistemos ir kitų valdymo sistemos elementų adekvatumo ir efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos vertinimu paremtą audito veiklos planavimą: auditų plano sukūrimą, įgyvendinimą ir priežiūrą;
- Konkrečių auditų planavimą, atlikimą ir ataskaitų apie pastebėtus trūkumus bei rekomendacijų teikimą;
- Vadovybės veiklos planų, kurie rengiami pagal audito pastabas ir siūlomus tobulinimus, stebėseną;
- Bendradarbiavimą su išorės auditoriais bei priežiūros institucijomis;
- Pagalbą vadovybei, teikiant konsultacijas rizikos valdymo ir vidaus kontrolės klausimais.

Vidaus audito funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Investavimo komitetas yra kolegialus Compensa organas, kurį sudaro Compensa darbuotojai. Komitetas prižiūri investavimo veiklą ir teikia patarimus Valdybai investavimo klausimais.

Komiteto atsakomybēs apima:

- Priimti investavimo sprendimus pagal turto valdytojo pasiūlymus;
- Teikti rekomendācijas ir nurodymus investavimo paslaugų tiekējams;
- Siūlyti investavimo ir rizikos strategijas pakeitimus;
- Teikti pasiūlymus dėl leidžiamų turto klasių ir jų apibrėžimo;
- Teikti pasiūlymus dėl strateginio turto paskirstymo ir taktinių apribojimų;
- Teikti pasiūlymus dėl kredito reitingų ir koncentracijos limitų;
- Teikti pasiūlymus dėl turto ir įsipareigojimų atitikimo;
- Identifikuoti investicinės veiklos riziką ir teikti pasiūlymus dėl rizikos valdymo;
- Peržiūrėti atitiktį investavimo limitams ir investavimo veiklai;
- Kiti susiję klausimai.

Atitikties komitetas buvo įkurtas siekiant patobulinti bendradarbiavimo tarp atitikties funkciją atliekančių darbuotojų ir atitikties riziką valdančių darbuotojų efektyvumą ir veiksmingumą, ypač dėmesį sutelkiant į atitikties rizikos nustatymą, vertinimą ir valdymą, teisinės aplinkos pokyčių ir atitikties stebėjimą.

Atitikties funkciją atliekantys darbuotojai organizuoja ir koordinuoja Atitikties komiteto veiklą ir reguliariai, kas pusmetį šaukia susitikimus. Neatidėliotinais atvejais šaukiami ad-hoc susitikimai.

Kainų pasikeitimo ir draudimo rizikos komitetas priima sprendimus dėl masinių produktų kainų pasikeitimų ir individualių draudimo rizikų prisiėmimo, kai limitai viršija draudimo rizikos vertintojams suteiktus limitus.

Išmokų komiteto tikslas yra priimti sprendimus žalų bylose dėl draudimo išmokos mokėjimo ar atsisakymo ją mokėti, draudimo išmokos mažinimo, taikos sutarčių pasirašymo, teismo sprendimų skundimo / neskundimo apeliacine ar kasacine tvarka, dėl būsimų mokėjimų žalos bylose, kuriose nepakanka Žalų departamentui suteiktų įgaliojimų. Taip pat Išmokų komitetas priima sprendimus dėl draudimo išmokų pagal įvykius, kurie pagal draudimo rūšies taisykles vienareikšmiškai negali būti priskirti prie draudžiamųjų / nedraudžiamųjų įvykių ir dėl ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Žalų departamento vadovo, Generalinio direktoriaus, Latvijos ir Estijos filialų vadovų ir Žalų skyriaus vadovų visų rūšių žalų bylų.

Atlygio politika

Įmonėje yra patvirtinta atlygio politika, pagal kurią nustatoma bendra atlyginimo praktikų sukūrimo, įgyvendinimo ir priežiūros struktūra pagal Įmonės verslo ir rizikos valdymo strategiją, rizikos profilį, tikslus, rizikos valdymo praktiką, ilgalaikius interesus ir rezultatus. Įmonės Atlygio politika siekiama

nustatyti tokią atlyginimo praktiką, pagal kurią nebūtų didelės rizikos Įmonei ir jos akcininkams bei nekiltų jokių veiksmy, dėl kurių VIG Grupė ar Įmonė negalėtų išlaikyti adekvataus kapitalo. Be to, pagal Įmonės Atlygio politiką nustatoma, kad atlyginimo praktikos turi būti įtvirtinamos taip, kad būtų išvengta potencialaus interesų konflikto, ypač draudimo rizikos vertinimo, turto valdymo, rizikos valdymo, vidaus audito ir atitikties srityse bei su asmenimis, kurie kuria, patvirtina ir peržiūri atlyginimo politiką bei atlyginimo sutartis.

Pagal Atlygio politiką nurodoma, kad pagrindines pareigas užimantiems asmenims paprastai mokamas tik fiksuotas atlyginimas. Jeigu į atlyginimą įeina kintanti dalis, ji turėtų būti mokama pagal a) individualius rezultatus (atsižvelgiant į atsakomybes valdant riziką, laikantis atitikties įstatymams, vidaus taisyklės ir rizikos valdymo praktiką), b) skyriaus, kuriam priklauso darbuotojas, praktiką, atsižvelgiant į įnašą į Įmonės verslo strategijos įvykdymą, jos rizikos profilį ir tikslus, c) Įmonės ir / arba VIG bendrą darbą tam tikru laikotarpiu (priešingai nei rezultatas tam tikrai datai).

Kiekvienas asmuo įsipareigoja nesinaudoti jokiomis asmeninio draudimo strategijomis ar atlyginimo bei su atsakomybėmis susijusiu draudimu, nes tai gali pakenkti rizikos valdymo strategijoms, integruotoms į atlyginimo sutartį.

Atidėjimo laikotarpis Valdybos nariams paprastai trunka trejus metus. Kintantis atlyginimas mokamas atsižvelgiant tik į finansinius kriterijus. Į Valdybos narių atlyginimą neįtraukiami jokie draudimo sutarčių pardavimo komisiniai. Stebėtojų tarybos nariams iš ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ nemoka jokio atlyginimo.

Pagrindinių rizikos valdymo funkcijas atliekančių asmenų (t. y. Vyriausiojo aktuario, Atitikties pareigūno, Vidaus auditoriaus, Rizikos valdytojo ir kitų, kurie turi didelę įtaką Įmonės rizikos profiliui) atlyginimą tvirtina Valdyba ir jį nurodo atitinkamo asmens darbo sutartyje.

Metiniai tikslai darbuotojams nustatomi bei jų įgyvendinimo vertinimas atliekamas pagal Bendrovėje galiojančias metinio darbo atlikimo vertinimo procedūras. Darbuotojams sėkmingai pasiekus jiems nustatytus metinius tikslus, gali būti mokami priedai už nustatytų metinių tikslų pasiekimą. Apskaičiuoto metinio priedo mokėjimas darbuotojams atliekamas tik po to, kai atitinkami rezultatai pristatomi ir patvirtinami Bendrovės Valdybos.

B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai nustatyti Įmonės Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Kompetencijos reikalavimai

Vertinant asmens kompetenciją, iš esmės atsižvelgiama į jo išsilavinimą, į tai, ar išsilavinimas susijęs su Įmonės veikla, pareigomis, kurias užima ar užims vertinamas asmuo, aukštojo mokslo suteiktą kvalifikaciją, darbo patirties finansinėje rinkoje trukmę (šiuo atveju atsižvelgiama į verslo pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei atliktas funkcijas).

Be to, reikalaujama užtikinti, kad pagrindines funkcijas atliekantys asmenys visi kartu turėtų tinkamą kvalifikaciją, patirtį ir žinias bent jau šiose srityse:

- Draudimo ir finansinės rinkos;
- Priežiūros sistemos, rizikos ribojimo reikalavimų ir paslaugų teikimo reglamentų;
- Strateginio planavimo ir finansinės rinkos dalyvių verslo strategijų ar verslo planų supratimo ir įgyvendinimo;
- Rizikos valdymo (pagrindinių rizikų, su kuriomis susiduria finansinės rinkos dalyvis, nustatymas, įvertinimas, stebėjimas, kontrolė ir švelninimas, įskaitant įvertinto asmens atsakomybes);
- Verslo procesų efektyvumo įvertinimo, tinkamo valdymo užtikrinimo, numatymo ir kontrolės;
- Finansinės informacijos apie finansinės rinkos dalyvį suvokimo, galėjimo identifikuoti pagrindinius klausimus pagal tokią informaciją ir atitinkamų kontrolės ir kitų priemonių taikymo;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinio pagrindo ir reikalavimų.

Valdybos narys ir Įmonės vadovas privalo turėti pakankamai patirties (atsižvelgiant į verslo srities, kurioje asmuo dirbo, pobūdį ir sudėtingumą, asmens funkcijas ir kompetencijas, galėjimą priimti sprendimus ir įsipareigojimus, darbe įgytas technines žinias, pavaldžių asmenų skaičių).

Stebėtojų tarybos nario reikalaujama turėti pakankamai patirties, kad jis galėtų konstruktyviai ir drąsiai įvertinti Valdybos sprendimus bei tinkamai stebėti Valdybos darbą. Jie turi įrodyti, kad turi pakankamai techninių žinių, kurios yra būtinos tam, kad jie galėtų pakankamai gerai suprasti Įmonės verslą ir riziką, su kuria susiduria Įmonė.

Tinkamumo reikalavimai

Asmuo laikomas tinkamu, t. y. asmens reputacija yra nepriekaištinga, jeigu nėra priešingą teiginį įrodančių argumentų ir priežasties abejoti asmens reputacija. Reputacija vertinama atsižvelgiant į visą aktualią informaciją, nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje įvyko įvertinimui svarbūs įvykiai.

Vertinant asmens reputaciją, privaloma atsižvelgti į duomenis apie jo teistumą, jo atžvilgiu vykdomus tyrimus, administracines sankcijas, nebendradarbiavimo su priežiūros institucijom atvejus, atleidimus iš pareigų, atsisakymus išduoti licencijas, leidimus, įgaliojimus, bankroto procedūras, civilinius ieškinius ir

kreditorinių įsipareigojimų nevykdymus, kitas asmeniui taikytas sankcijas ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Esant bet kuriam iš nurodytų veiksnių nėra vienareikšmiškai laikoma, kad vertinamas asmuo netenkina sąžiningumo ar patikimumo kriterijų.

Asmens reputacija nelaikoma nepriekaištinga, jei dėl asmens elgesio kyla abejonų dėl jo gebėjimo užtikrinti patikimą ir sąžiningą Įmonės valdymą.

Be to, asmuo nėra automatiškai laikomas tinkamos reputacijos, jei jis atitinka kriterijus, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme.

Vertinimo procedūra nurodoma Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Įmonėje už įvertinimą atsako Žmogiškųjų išteklių skyrius. Svarbiausias pareigas atliekančių asmenų tinkamumą privaloma patikrinti prieš pareigų užėmimą.

Be to, Įmonė pakartotinai įvertina pagrindines funkcijas atliekantį asmenį, siekdama įsitikinti, kad jis vis dar tinkamas eiti pareigas.

B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymas Įmonėje yra organizuojamas pagal motininės bendrovės Vienna Insurance Group standartus, vietinius teisės aktus ir atitinka Mokumas II direktyvos reikalavimus pagal trijų gynybos linijų principą su aiškiai apibrėžtomis organizacine ir operacine struktūromis, atsakomybėmis ir rizikos valdymo procedūromis. Įmonė skatina rizikos kultūrą, kurioje kiekvienas darbuotojas jaučiasi atsakingas už rizikos valdymą kasdienėje veikloje, skubiai informuoja apie kylančias rizikas ir incidentus, supranta taikomų kontrolės procedūrų reikalingumą. Pagrindinis rizikos valdymo tikslas yra užtikrinti Įmonės tvarumą ir mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, garantuojant įsipareigojimų klientams bet kokiomis sąlygomis vykdymą.

Pagrindiniai rizikos valdymo dokumentai yra Rizikos strategija ir Rizikos politika.

Rizikos strategija apibūdina Įmonės prisiimamas rizikas, rizikos valdymo principus ir nustato minimalų 125 proc. mokumo rodiklį – jis naudojamas kaip papildoma mokumo apsauga, siekiant užtikrinti mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, ir yra pagrindinis Įmonės finansinio pajėgumo indikatorius. Praktiškai tai reiškia, kad tiek kasmetinio finansinio planavimo proceso metu, tiek vertinant pavienių verslo sprendimų galimą įtaką mokumui, vertinama ar Įmonės mokumo rodiklis nebus mažesnis negu

125%. Jei yra įvertinama, kad Įmonės mokumo rodiklis gali nukristi žemiau šios ribos – imamasi veiksmų dėl galimo kapitalo padidinimo arba mokumo kapitalo poreikio sumažinimo.

Rizikos strategijos tikslas yra suvokimo apie riziką integravimas į planavimo, verslo ir sprendimų priėmimo procesus, Įmonės tvarumo užtikrinimas išlaikant tinkamą mokumo atsargą ir efektyvaus rizikos valdymo Compensa užtikrinimas. Rizikos strategija įvertinama kiekvienais metais Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso metu (ORSA) ir, jei būtina, atnaujinama pagal ORSA rezultatus ir verslo strategiją.

Rizikos valdymo politikoje aprašoma Įmonės rizikos valdymo sistema ir pagrindiniai rizikos valdymo procesai bei apibrėžiamos rizikos kategorijos.

Pagrindiniai rizikos valdymo procesai, pavyzdžiui, Savo rizikos ir mokumo įvertinimas, rizikos inventorizavimas, vidaus kontrolės sistemos įvertinimas, turto – įsipareigojimų valdymas, kapitalo valdymas, likvidumo valdymas, duomenų kokybės valdymas, verslo tęstinumo planavimas, rizikos tolerancijos ribų stebėjimas ir operacinės rizikos incidentų analizė reglamentuojami atskirais dokumentais.

Bendras rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius:

1. Rizikos identifikavimas
2. Rizikos apskaičiavimas
3. Rizikos analizė
4. Rizikos valdymo sprendimai ir vykdymas
5. Rizikos stebėjimas
6. Ataskaitų teikimas

Rizikos identifikavimas

Rizikos identifikavimas tai atspirties taškas rizikos vertinimo procese, kuris sudaro pagrindą tolesniems žingsniams. Rizikos identifikavimo tikslas yra nustatyti ir užregistruoti visus galimus rizikos šaltinius, kurie galėtų daryti įtaką efektyviam Compensa tikslų pasiekimui. Rizikos identifikavimo procesas atliekamas reguliariai kartą į metus. Jis apima esamų rizikų ir galimai pasikeitusių rizikos šaltinių peržiūrą, taip pat naujų rizikos šaltinių nustatymą ir dokumentavimą. Pagrindiniai rizikos identifikavimo procesai Įmonėje yra: vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas (operacinės rizikos vertinimas) ir rizikos inventorizavimas (apima visas Įmonėje identifikuotas rizikas). Šių procesų metu sudaromas esminių Įmonės rizikų sąrašas su priskirtu rizikos savininku. Vydaus kontrolės sistemų vertinimo procesas apima visus Įmonės padalinius. Tuo atveju, jei yra identifikuojami galimi patobulinimai – sudaromas veiksmų planas, kuris kartu su vidaus kontrolių įvertinimo ataskaita yra pateikiamas Valdybai ir metų eigoje sekamas šio veiksmų plano vykdymas.

Rizikos identifikavimo procesas taip pat yra įtrauktas į kasdieninius verslo procesus ir sprendimų, turinčius įtakos Įmonės rizikos profiliui: naujų draudimo produktų kūrimas, investavimo sprendimai, nauji procesai ir t.t.

Rizikos apskaičiavimas

Kiekvienam rizikos tipui yra taikomi skirtingi vertinimo metodai.

Rizikos kategorijų vertinimas ir rizikos veiksnių nustatymas atliekamas pagal du skirtingus metodus:

- Kiekybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių statistinei analizei atlikti turima pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: rinkos, kredito, draudimo rizikos ir t.t. Tai gali būti tiek mokumo kapitalo poreikis, tiek alternatyvūs rizikos matai (pvz., rizikos vertė (angl. „value-at-risk“), jautrumo ir scenarijų analizės rezultatai, rizikos rodikliai ir t.t.);
- Kokybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių tinkamai statistinei analizei atlikti nėra pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: operacinė, strateginė, reputacinė rizikos. Galutinis ekspertinio vertinimo sprendimo matavimo rezultatas gali būti dažnio / galimo nuostolio įvertis arba įvertis kitos skalės pagrindu (pavyzdžiui rangų skalė „aukšta“, „vidutinė“, „žema“).

Rizikos analizė

Po kokybinio ar kiekybinio rizikos įvertinimo ir rizikos reikšmingumo nustatymo, priimamas sprendimas dėl rizikos valdymo, t.y. yra sprendžiama, ar priimti riziką, ar mažinti riziką (pvz. pasinaudoti perdraudimu, pakeisti investavimo limitus), ar išvengti rizikos.

Rizikos valdymo sprendimas ir vykdymas

Vadovybės sprendimai, turintys didelės įtakos Įmonės rizikos profiliui, prieš vykdant yra vertinami dėl poveikio verslui ir Įmonės rizikai. Po to, kai priimami sprendimai dėl priimtąs rizikos valdymo, atsakingas skyrius ar subjektas sprendimus turi įgyvendinti tinkamai ir laiku.

Rizikos stebėjimas

Siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinti įstatymais numatyti mokumo kapitalo reikalavimai ir tai, kad turimos nuosavos lėšos ir kapitalo poreikis atitiktų iš anksto apibrėžtas rizikos tolerancijos ribas, Įmonė sukūrė pajėgumo priimti riziką vertinimo koncepciją. Pajėgumo priimti riziką apibūdina Įmonės gebėjimą įsisavinti nuostolius, kuriuos sukėlė kilusi rizika, be iš karto pasireiškiančio pavojaus Įmonės mokumui.

Ketvirtinėje rizikos valdymo ataskaitoje, kurioje Valdybai yra pristatomi limitų stebėjimo rezultatai, tai pat yra atskleidžiami kitų rizikų matavimo rezultatai (rizikos vertė, jautrumo analizės rezultatai rinkos rizikai, skundų, operacinės rizikos incidentų skaičiaus ir nuostolio).

Jei yra nustatoma, kad mokumo koeficientas nesiekia Įmonėje nustatytos minimalios ribos, Valdyba per trumpą laiką turi sudaryti planą mokumo koeficiento padidinimui iki atitinkamo lygio.

Ataskaitų teikimas

Pagrindiniai aprašytų rizikos valdymo procesų žingsniai atskleidžiami išsamiose ataskaitose. Pranešimai apie riziką apima ir reguliarias ataskaitas, ir ad-hoc ataskaitas.

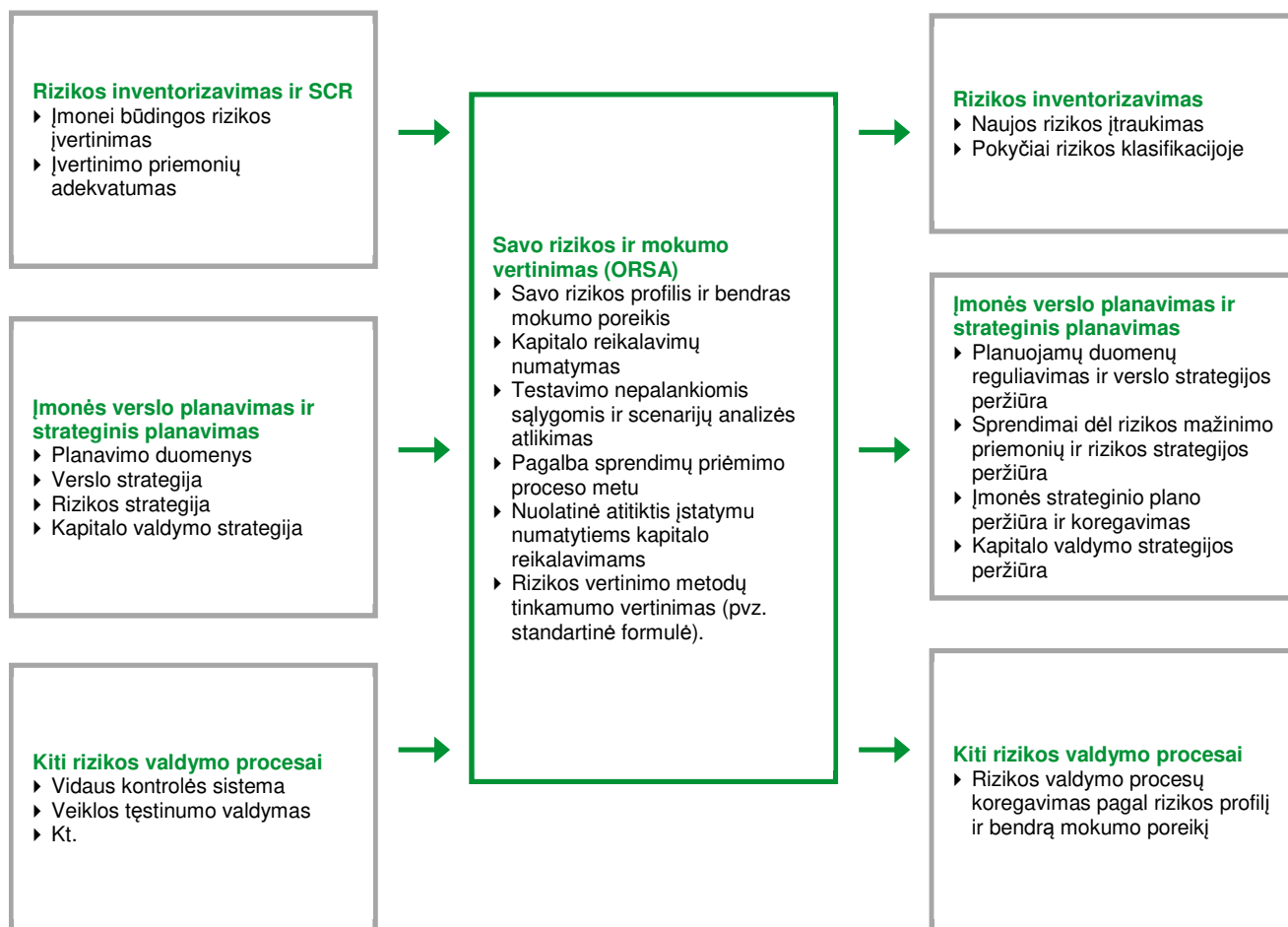
Rizikos valdytojas atsako už reguliarių informacijos pateikimą apie Įmonės rizikos situaciją Valdybai, kas apima:

- Mokumo kapitalo reikalavimo ir nuosavų lėšų apskaičiavimą;
- ORSA ataskaitos rezultatus;
- Rizikos inventorizavimo rezultatus;
- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimo rezultatus;
- Ketvirtinę rizikos valdymo ataskaitą kuri apima rizikos limitų ir rodiklių apžvalgą;
- Operacinės rizikos incidentų ataskaitą.

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (ORSA)

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (toliau – ORSA) yra procesų ir procedūrų, skirtų nustatyti, įvertinti, valdyti ir pranešti apie riziką atsižvelgiant į ateitį, kurią patiria ar gali patirti Įmonė, visuma, turimas priemonės rizikai suvaldyti ir nustatyti mokumo kapitalo poreikį, kurios yra būtinos užtikrinti, kad Įmonė visada vykdytų mokumo reikalavimus. ORSA yra pagrindinis Compensa Rizikos valdymo sistemos elementas. ORSA proceso metu, kelių rizikos valdymo procesų rezultatai yra lyginami ir analizuojami, tikrinami su ateities prognozėmis ir pranešami Valdybai bei priežiūros institucijai. Compensoje OSRA atliekama pagal direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus kiekvienais metais ir ad-hoc, jei Įmonės rizikos profilis reikšmingai pasikeičia. Valdyba vadovauja ORSA procesui nustatant reikalavimus procesui, identifikuojant verslo strategijos rizikas, nustatant galimus nepalankius scenarijus, kritiškai vertinant rezultatus ir tvirtinant ORSA ataskaitą.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Compensa rizikos valdymo sistemą ir remiasi rizikos valdymo proceso metu gautais rezultatais. Žemiau iliustruojamas ORSA ryšys su kitais Įmonės procesais.

Šioje schemoje vaizduojami elementai, kurie sudaro visą Įmonės rizikos profilį.

Be pagrindinio verslo plano scenarijaus, ORSA procesu metu atliekamas nepalankių sąlygų scenarijų vertinimas. Scenarijais įvertinamas ekonominių sąlygų, kurios būtų nepalankesnės nei numatyta verslo plane, poveikis. Šiuos scenarijus aptaria ir įvertina Valdyba bei pagrindinių skyrių vadovai, kurie atsižvelgia į sudėtingus, bet įmanomus verslo plėtros scenarijus. Kiti metodai, pavyzdžiui, jautrumo analizė ir atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis, taikomi tam, kad būtų galima lengviau suvokti įmonės galimybes atsilaikyti nepalankaus verslo vystymosi atveju. Atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis atliekamas siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio, kuris potencialiai galėtų kelti grėsmę įmonės mokumui, poveikį. Jautrumo analizė atliekama siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio pokyčio poveikį įmonės mokumui.

Ataskaitų teikimas

ORSA prielaidos, skaičiavimo metodai, rezultatai ir išvados pateikiamos oficialioje ORSA ataskaitoje. Compensa ORSA ataskaita laikoma „metų pabaigos ataskaita“, pagal kurią Vadovybė vertina bendrą per metus priimtų sprendimų įtaką bei suteikia labiau strateginį, į ateitį nukreiptą požiūrį apie ateities rizikas ir kapitalo poreikius.

B.4 Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema yra viena svarbiausių Compensa rizikos valdymo dalis ir pagrindinis elementas, integruotas į veiklos ir organizacinę struktūrą bei aprašytas Vidaus kontrolės politikoje, kuri apibrėžia vidaus kontrolės sistemos pagrindus ir nurodo kiekvieno organizacinės struktūros lygmens atsakomybes ir pareigas.

Kontrolė apibrėžiama kaip speciali priemonė, užtikrinanti įmonės atitiktį teisiniams reikalavimams ir vidaus procedūroms, kuri taip pat užtikrina veiksmų efektyvumą ir veiksmingumą, užtikrina finansinės ir ne finansinės informacijos prieinamumą ir patikimumą bei padeda įmonei išvengti nuostolių, sukeltų dėl aplaidumo, klaidų jos pačios personalo arba trečiųjų šalių sukeltų ar dėl išorės veiksmų kylančių tyčinių veiksmų, kurie galėtų neigiamai paveikti verslą. Atsakomybės vidaus kontrolės sistemoje apima visus organizacinės struktūros lygmenis ir viską nuo kasdienių veiksmų iki vidaus kontrolės sistemos vertinimo.

Vidaus kontrolės sistema apima kiekvieno organizacinio lygmens administravimą, apskaitą, kontrolę ir ataskaitų teikimo procedūras. Pilnas vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas atliekamas bent kartą per metus.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami įvairių Compensa taikomų kontrolių pavyzdžiai.

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Prieigos kontrolė	Prieigos kontrolė padeda išvengti neįgalėtų asmenų patekimo į direktorijas, kur laikoma konfidenciali informacija, taip užtikrinant informacijos saugumą.	Asmens identifikavimas Priėjimo teisių suteikimas vartotojui Identifikavimo ir įgaliojimo mechanizmai Slaptažodžiai Pokyčių kontrolė
Įgaliojimas	Ši kontrolė remiasi pareigų ir įgaliojimų atskyrimu. Tokios funkcijos kaip sandorių sudarymas ir jų patvirtinimas neturėtų būti atliekamos viename skyriuje.	Mokėjimų įgaliojimai Užduočių atskirimas tarp pardavimo ir draudimo rizikos departamentų Užduočių atskirimas tarp žalų ir draudimo rizikos departamentų
Biudžeto kūrimas / planavimas	Ši kontrolė remiasi planavimo procesu ateities laikotarpiui ir prognozuojamų skaičių palyginimu su realias duomenimis.	Atliktų darbų vertinimas Investavimo rezultatų peržiūra
Veiklos tęstinumo valdymas	Veiklos tęstinumo planai užtikrina tęstinę veiklą nepalankiomis sąlygomis.	Duomenų kopijos ir atkūrimo procedūros Veiklos tęstinumo planai
Išorinė komunikacija	Išorinės komunikacijos standartai užtikrina sklandžią įmonės ir trečiųjų šalių komunikaciją.	Išorinė komunikacijos politika Skundų valdymas
Draudimas	Tam tikrų įvykių, kurie gali sukelti žalas, draudimas.	Atitinkamų draudimo paslaugų įsigijimas
Valdymo apžvalga	Apžvelgiamas projektų statusas ir resursų paskirstymas.	Finansinių ataskaitų apžvalga Vidaus procesų apžvalga
Atsargų laikymas	Reguliariai tikrinamos atsargos ir jų tiekimo kokybė.	Biuro reikmenų atsargos
Politikos ir procedūros	Ši kontrolė paremta aiškiai apibrėžtomis, dokumentuotomis ir patvirtintomis politikomis, kurios užtikrina tinkamą vadovybės nurodymų vykdymą.	Apskaitos taisyklės Standartizuotas produkto patvirtinimo procesas
Projektų valdymas	Šia kontrole užtikrinami valdomų projektų standartai.	Žinių valdymas Biudžeto kūrimas, planavimas ir ataskaitų teikimas
Suderinimas	Apdoroti duomenys peržiūrimi ir patikrinamas jų tikslumas bei išbaigtumas lyginant su šaltinio duomenis.	Skirtingų duomenų rinkinių palyginimas Įmokų ir komisinių palyginimas Sumų patikrinimas, privalomų duomenų laukų ir bendro tikėtumo patikrinimas excel bylose
Sistemos konfigūravimas	Sistemos konfigūracija padeda apsaugoti procesus nuo netinkamo vykdymo.	Tolerancijos limitai Saugumo patikrinimai Griežtos testavimo procedūros Pokyčių valdymas: visus konfigūracijos pakeitimai privalo būti įgalioti, dokumentuoti, patikrinti ir patvirtinti.
Apmokymai	Mokymuose darbuotojams suteikiama pakankamai žinių, kurios būtinos atlikti tam tikras užduotis.	Individualūs mokymai Grupiniai mokymai

B.5 Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (VA) įsteigta Įmonės Stebėtojų tarybos, siekiant nepriklausomai vertinti Įmonės vidaus kontrolės sistemą ir visų kitų valdymo sistemos elementų funkcionavimą ir veiksmingumą. Šių vertinimų tikslas yra:

- Padėti Stebėtojų tarybai vykdyti priežiūros funkciją;
- Padėti Įmonės darbuotojams ir vadovybei efektyviai vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus. Šiam tikslui VA jiems pateikia analizes, įvertinimus ir rekomendacijas dėl peržiūrimos veiklos.

VA savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės praktikos standartais vidaus auditui bei Etikos kodeksu, Įmonės Stebėtojų tarybos patvirtinta Vidaus audito politika ir kitais VA veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

VA atlieka šias užduotis:

- Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, planuoja auditus: rengia bei įgyvendina auditų planą, kuris apima audito užduotis ateinantiems 3 metams, atsižvelgiant į visas Įmonės veiklos sritis ir valdymo sistemą;
- Nustatydamas prioritetus, remiasi rizika pagrįstu vertinimu;
- Planuoja konkrečius audito projektus, juos įgyvendina ir teikia ataskaitas bei rekomendacijas Įmonės vadovybei;
- Stebi ir teikia ataskaitas Įmonės Stebėtojų tarybai apie vadovybės veiksmų plano įgyvendinimą, kuris yra sudaromas atsižvelgiant į audito išvadas bei rekomendacijas;
- Padeda organizacijos vadovybei teikdama konsultacijas dėl rizikos valdymo, vidaus kontrolės ir jos vystymo.

Kai būtina, VA funkcijas atliekantys darbuotojai gali vykdyti auditą, kuris nėra įtrauktas į audito planą. Stebėtojų taryba turi teisę prašyti audito funkciją atliekančių darbuotojų pateikti nuomonę, ar padėti įgyvendinti kitas specifines užduotis, kurios nėra įtrauktos į VA veiklos planą.

Savo darbą VA įprastai atlieka nuosavais resursais, bet jeigu būtina, gali būti pasitelktas partneris iš išorės (paslaugų tiekėjas). Tokio partnerio veiklą prižiūri VA. Sprendimą bendradarbiauti su partneriais priima Stebėtojų taryba pagal VA patarimus ir paaiškinimus dėl tokių paslaugų poreikio.

Papildomai vidaus audito veiklą gali atlikti Grupės VA funkcija. Grupės VA taip pat gali atlikti Įmonės VA veiklos vertinimą.

Du kartus per metus, o jeigu reikia ir dažniau, VA teikia ataskaitas Stebėtojų tarybai apie savo pastabas ir rekomendacijas bei vadovybės priimtų sprendimų ir priemonių įgyvendinimo progresą.

VA nepriklausomumo ir objektyvumo užtikrinimas

VA yra nepriklausoma nuo kitų Įmonės funkcijų. Asmenys, kurie atlieka vidaus audito funkcijas, neprisiima atsakomybės už jokią kitą funkciją.

VA yra atskaitinga Stebėtojų tarybai ir teikia ataskaitas tiesiogiai Stebėtojų tarybai. Tai apima ir VA finansinius biudžetus bei personalo klausimus, siekiant užtikrinti VA funkcijas vykdančių darbuotojų nepriklausomybę tam, kad jų pateiktos išvados, rekomendacijos ir nuomonės išliktų objektyvios.

B.6 Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Įmonėje atsakingas vyriausiasis aktuaras. Šis asmuo paskirtas Įmonės valdybos ir turi atitikti Įmonės nustatytus Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus (įskaitant darbo patirties, žinių ir reputacijos reikalavimus). Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda Aktuarų departamento darbuotojai.

Aktuarinė funkcija įgyvendinama pagal „Mokumas II“ direktyvą, Deleguotąjį aktą ir kitus reglamentus, taikomus vietos įstatymus, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos gaires, kitus taikomus reglamentus bei Įmonės dokumentus, Įmonės ir VIG Grupės vidaus reglamentus bei darbo instrukcijas.

Pagrindinės aktuarinę funkciją atliekančio asmens užduotys ir įpareigojimai:

- Techninių atidėjimų apskaičiavimo koordinavimas, įskaitant metodikų, taikomų modelių ir prielaidų tinkamumo nustatymą, rizikos grupių atskyrimą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių apskaičiavimui, tinkamumą ir kokybę, tinkamų aproksimacijos metodų užtikrinimą, kai duomenų nepakanka arba jie yra prastos kokybės;
- Metodikų, kurios naudojamos techninių atidėjinių tinkamumo įvertinimui, kūrimas, įskaitant testavimą lyginant su buvusiu patirtimi, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, įvertinimą ir techninių atidėjinių esminių skirtumų paaiškinimą lyginant su skirtingais metais (kai skirtumai kilo dėl išorinių ar vidaus veiksnių);
- Nuomonės apie draudimo rizikos vertinimo ir perdraudimo politiką pateikimas, įskaitant sąryšius tarp perdraudimo politikos, draudimo rizikos vertinimo politikos ir techninių atidėjinių bei draudimo rizikos vertinimo politikos atitikimą produkto kainodarai;
- Nuomonės apie pagrindinius rizikos veiksnius, turinčius įtakos verslui ateinančiais laikotarpiais, pateikimas, įskaitant galimą poveikį būsimam pelningumui, pavyzdžiui, infliacija, teisinė rizika ar rinkos aplinkos pasikeitimai;

- Dalyvavimas Rizikos valdymo sistemos plėtroje, įskaitant aktuarinių komponentų apskaičiavimą mokumo kapitalo reikalavimams, dalyvavimą ORSA ir rizikos analizėje;
- Metinės ataskaitos, kurioje pateikiama tinkamai pagrįsta techninių atidėjinių apskaičiavimo adekvatumo ir patikimumo analizė, informacija apie šaltinius ir neapibrėžtumo laipsnį, susijusius su techninių atidėjinių apskaičiavimu, pateikimas administraciniam, valdymo ir stebėjimo organui.

B.7 Veiklos ranga

Tam tikrų funkcijų ir veiklos užsakymo standartai ir reikalavimai pateikiami Įmonės veiklos rangos politikoje. Šie standartai ir reikalavimai taikomi paslaugų tiekėjui nepriklausomai nuo to, ar paslaugų tiekėjas priklauso „Vienna Insurance Group“. Pagal Įmonės veiklos rangos politiką, veiklos įsipareigojimai bus paskirti paslaugų tiekėjui, o veiklos rangos sprendimų kruopštumo, apsižiūrėjimo ir atskaitomybės reikalavimai bei dėl užsakomųjų paslaugų kylanti rizika paliekama Įmonei. Reikalavimai paslaugų tiekėjams (pavyzdžiui, paslaugų tiekėjas turi imtis visų priemonių, siekdamas užtikrinti, kad aiškus ar potencialus interesų konfliktas nepakenktų Įmonės poreikių įgyvendinimui) ir užsakomųjų paslaugų sutarties sąlygos ir nuostatos (pavyzdžiui, paslaugų tiekėjo pareigų ir įsipareigojimų negali paveikti joks kitas paslaugų užsakymas) yra aiškiai apibrėžiami. Paslaugų tiekėjo veiklos pakartotinio įvertinimo procedūra ir rezultatai taip pat nurodomi Įmonės veiklos rangos politikoje. Įmonės veiklos rangos politikoje specialus dėmesys sutelktas į kritinių ar svarbių veiklos funkcijų ar veiklos užsakymą. Pateikiamos taisyklės, pagal kurias nustatoma, ar užsakomosios paslaugos gali būti laikomos kritinių ar svarbių veiklos funkcijų ar veiklos užsakymu. Apibrėžiami kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar Įmonė gali užsakyti kritines ar svarbias veiklos funkcijas ar veiklą pagal užsakomųjų paslaugų sutartis, taip pat nurodomi veiksmai, kurių reikia imtis, kai užsakomos kritinės ar svarbios veiklos funkcijos ar veikla, kaip nurodoma Įmonės veiklos rangos politikoje. Pagal Įmonės politiką, svarbiausių funkcijų užsakymas visada laikomas kritinių ar svarbių veiklos funkcijų ar veiklos užsakymu. Apibrėžiamas bendras Verslo tęstinumo planas, įskaitant kritinių ar svarbių veiklos funkcijų ar veiklos užsakymo atskyrimo strategijų, pagrindas. Papildomai apibrėžiamas reguliarus ir ad-hoc ataskaitų teikimas motininei įmonei „Vienna Insurance Group“.

B.8 Kita

Kitos reikšmingos informacijos apie valdymo sistemą identifikuota nebuvo.

C. Rizikos profilis

Rizika suprantama kaip galimybė nepasiekti aiškiai apibrėžtų arba netiesiogiai siekiamų rezultatų. Rizika, galinti turėti reikšmingą neigiamą poveikį finansinei būklei, veiklai arba pinigų srautams, laikoma esmine, kai viršija 2,5 proc. Įmonės nuosavų lėšų.

Pagrindinė Įmonės rizika yra draudimo rizika, kurią, Įmonės vertinimu, tinkamai įvertina standartinė formulė.

Visa rizika skirstoma į dešimt rizikos kategorijų ir manoma, kad šios rizikos kategorijos yra baigtinės bei apima visus įmanomus rizikos šaltinius. Pagrindinės rizikos kategorijos yra šios:

- **Ne gyvybės rizika** – rizika, kylanti iš draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų, susijusių su ne gyvybės draudimo sutartimis, atsižvelgiant į numatomą riziką ir verslo procesus.
- **Sveikatos rizika** – rizika, kylanti iš sveikatos draudimui būdingų įsipareigojimų, atsižvelgiant į numatomą riziką ir su gyvybės draudimu susijusius verslo įsipareigojimus;
- **Gyvybės rizika** – rizika, kylanti iš anuitetinių įsipareigojimų Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo atveju, atsižvelgiant į prisiimos rizikos ir su šiuo verslu susijusių procesų vystymosi neapibrėžtumą.
- **Rinkos rizika** – rizika, kylanti dėl finansinių instrumentų kainų svyravimų. Rizika nustatoma pagal finansinių kintamųjų (akcijų kainų, palūkanų normų, turto kainų, valiutų keitimo ir t. t.) pokyčius.
- **Nematerialaus turto rizika** – nematerialaus turto praradimo arba vertės sumažėjimo rizika.
- **Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika** – turto ir finansinių instrumentų praradimo ar vertės sumažėjimo rizika dvylikos mėnesių laikotarpyje, galinti kilti dėl netikėto sandorio šalies ar draudimo įmonės skolininkų įsipareigojimų nevykdymo arba jų kreditingumo sumažėjimo.
- **Operacinė rizika** – rizika, kylanti dėl nepakankamų ar neteisingų vidaus procesų, personalo ar sistemų arba išorinių įvykių. Operacinė rizika apima teisinę riziką, bet neapima strateginės rizikos ir reputacinės rizikos.
- **Likvidumo rizika** – rizika, kad draudimo įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus.
- **Reputacinė rizika** apibrėžiama kaip neigiama verslo plėtra dėl sugadintos reputacijos.
- **Strateginė rizika** apibrėžiama kaip neigiama verslo plėtra, kylanti dėl neteisingų verslo sprendimų ar investavimo, netinkamos komunikacijos ir tikslų įgyvendinimo, ar neadekvataus resursų pritaikymo dėl ekonominės ar verslo plėtros pasikeitimų.

Įmonė nustatė, kad standartinė formulė gerai atspindi įmonės rizikos profilį.

C.1 Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika apima ne gyvybės, gyvybės ir sveikatos rizikas ir sudaro didžiausią dalį mokumo kapitalo poreikio (žr. skyrių E.2).

Draudimo rizikų valdymas yra užtikrinamas atliekant rizikų vertinimą vadovaujantis Rizikos vertinimo politika. Rizikos vertinimo politika numato, jog kiekvienas draudimo produktas privalo turėti metodiką ir taisykles, numatančias rizikos valdymo įrankius bei Portfelio strategiją.

Portfelio strategija numato konkretaus draudimo produkto siekiamus finansinius rezultatus, portfelio struktūrą ir rizikos apetitą naudojant keturių spalvų skalę: „Žalia“, „Geltona“, „Raudona“ ir „Juoda“. Žalia spalva identifikuoja mažiausios rizikos kategorijos segmentą, juoda – didžiausios. Kiekvienos rizikos kategorijos draudimo apimtys identifikuojamos kas ketvirtį. Jeigu faktinės didesnės rizikos kategorijos apimtys viršija strategijoje numatytas tikslines apimtis, imamasi papildomų veiksmų arba pagal situaciją peržiūrima strategija pakeičiant rizikos apetitą. Portfelio strategija yra peržiūrima kasmet.

Pagrindiniai Įmonės platinami draudimo produktai ir jų rizikų valdymo būdai.

Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (TPVCA)

Tai yra privalomojo draudimo rūšis, skirta ginti trečiųjų šalių interesus, kuriuos jos patiria kelių eismo įvykių metu. Ši draudimo rūšis yra reguliuojama Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymų.

Draudimo įmokos TPVCA draudimui yra nustatomos individualiai kiekvienam klientui naudojant tiek individualius asmens, tiek individualius transporto priemonės rizikos kriterijus.

Dauguma TPVCA padaromų nuostolių yra žala turtui bei vienkartinės išmokos žalos asmeniui atveju, padengiant gydymo išlaidas bei negautas pajamas dėl nedarbingumo.

TPVCA draudimo rūšis yra laikoma ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Kitas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Ši draudimo rūšis dengia nuostolius, patiriamus dėl transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo, vagystės ar plėšimo. Kartu su šia draudimo rūšimi gali būti parduodamos kitos draudimo paslaugos. Pavyzdžiui, produkto paketas gali įtraukti pagalbos kelyje paslaugą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atvejais. Tačiau šie įvykiai nėra dažni.

Draudimo įmokos nustatomos vadovaujantis esančiomis draudimo įmokų nustatymo metodikomis.

Žala dažniausiai identifikuojamai nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. KASKO draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui (Turto draudimas)

Turto draudimo rūšis dengia nuostolius, kylančius dėl gaisro, sprogimo, gamtinių jėgų, skysčių ištekėjimo, garo prasiveržimo, trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos (vagystės, apiplėšimo) ar avarijos.

Dauguma komercinio turto rizikų vertinimų apima unikalią rizikos lokacijos, vykdomos veiklos ir saugumo priemonių kombinaciją. Įmokos apskaičiavimas vadovaujantis šiais faktoriais yra subjektyvus ir gana rizikingas.

Draudimo rizikos valdymas pirmiausia pasireiškia per naudojamą kainodarą, individualų rizikos įvertinimą pagal tarptautinius standartus, produkto apsaugos apimtį, rizikų selekciją bei perdraudimą.

Žala dažniausiai identifikuojama nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. Turto draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimo rizikų koncentracija

Rizikos koncentracija yra visų rizikų koncentracija pagal vieną draudimo sutartį, verslo sektorių ar geografinį regioną su potencialia materialine žala, kuri nėra dengiama pagal kitą draudimo rūšį.

Įmonė rizikos koncentraciją kontroliuoja šiais būdais:

- Taikant rizikos koncentracijos limitus pagal konkrečius klientus ar draudimo objektus.
- Atsiradusi rizika yra valdoma naudojant perdraudimą.
- Potenciali katastrofinių įvykių įtaka. Egzistuoja potenciali gamtinių ar žmogaus sukeltų katastrofų, galinčių sukelti didžiulius nuostolius, rizika, kurią Įmonė turi įsivertinti ir kuri yra įtraukiama į rizikos vertinimo metodikas. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audra, uraganas ir potvynis.

Žalų departamento veiklą reglamentuoja Įmonės Valdybos patvirtinta Žalų administravimo politika, Žalų administravimo tvarka bei jos priedai ir ją lydinčios/papildančios tvarkos, metodikos ir procedūros. Nuo Žalų departamento veiklos yra neatsiejama ir Žalų departamento veiklos kontrolių tvarka, numatanti pagrindines nuolatinės ir periodinės kontroles, kuriomis turi būti užtikrinamas tinkamas, sklandus, savalaikiškas ir teisingas žalų administravimo procesas, atitinkantis Įmonės politiką, tikslus bei uždavinius ir aprašytus tvarkose ir metodikose veiksmus.

Pabrėžtina, kad Žalų departamente pakankamai daug dėmesio yra skirta rezervavimo proceso aprašymui Žalų administravimo tvarkoje, kurioje yra nurodyta kokiomis tvarkomis ir kokiais principais vadovaujantis yra suteikiami rezervo keitimo limitai Žalų departamento darbuotojams, kaip yra priskiriamas pirminis rezervas. Taip pat, siekiant užtikrinti kuo didesnę rezervų tikslumą ir savalaikiškumą, yra aprašyti atskiri rezervavimo atvejai: rezervo dydis priėmus sprendimą, rezervo dydis partnerių administruojamose žalose, rezervo dydis teisminėse ir mokamose anuiteto būdu, žalų bylose.

C.2 Rinkos rizika

Investuodama į pinigus ir depozitus, vertybinius popierius (obligacijas, akcijas, investicijų fondus ir t. t.), paskolas, nekilnojamąjį turtą ir dalyvavimą, Įmonė neišvengiamai susiduria su įvairia rizika. Rinkos rizika valdoma pasirenkant konservatyvią investavimo strategiją ir nustatant investavimo limitus pagal turto klases, reitingus, valiutas, koncentraciją, trukmę, regionus ir t. t., taip pat atsižvelgiama į draudimo įsipareigojimų charakteristiką, rizikos apetitą ir siekiamą grąžą, kad būtų užtikrintas pakankamas diversifikavimas. Įmonės investavimo strategija yra konservatyvi ir reguliariai peržiūrima.

Pagrindinis investavimo proceso tikslas yra pasiekti suplanuotą investavimo rezultatą laikantis subalansuoto rizikos-grąžos profilio ir atsižvelgiant į rizikos valdymo nurodytus apribojimus.

Atsižvelgdama į Valdybos nutarimus, Įmonė investuoja tik į tokį turtą, kuriam galima nustatyti, apskaičiuoti, stebėti, valdyti ir kontroliuoti susijusią riziką, taip užtikrindama apdairaus asmens principą. Strateginis turto paskirstymas yra patvirtinamas Valdybos pagal Investavimo komiteto pateiktą pasiūlymą. Taktinį paskirstymą ir individualius sandorius vykdo investavimo specialistas po to, kai juos patvirtina Investavimo komitetas.

Fiksuotų pajamų investicijoms (obligacijų ir paskolų) sudarant didžiausią portfelio dalį leidžia užtikrinti stabilų numatomą grąžą ir mažesnius svyravimus. Palūkanų normos rizika sudaro didžiąją dalį rinkos rizikos.

Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro Lietuvos vyriausybės obligacijos, o didžiausias koncentracijos kapitalo reikalavimas kyla iš strateginio dalyvavimo.

	2017
Lietuvos Respublika (A-)	24 132 905
Latvijos Respublika (A-)	500 509
Lenkijos Respublika (A-)	504 271
Ispanijos Karalystė (BBB+)	1 475 735
Įmonių obligacijos (BBB-)	516 616
Danijos Karalystė	2 479 893
Strateginis dalyvavimas (nereitinguota)	2 176 724
Hipotekos paskolos (nereitinguota)	484 768
Grynieji pinigai ir indėliai	5 212 710
Viso	37 481 131

2016 m. spalio 6 d. Įmonė suteikė 0,5 mln EUR EUR paskolą Grupės kompanijai VIG FUND uzavreny investični fond, a.s. (nereitinguota).

Paskola susijusiai Įmonei suteikta visa suma. Palūkanos sudaro 2,3 proc. Paskola užtikrinama nekilnojamoju turtu ir bus išmokėta per 10 metų. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė neužfiksavo paskolų pablogėjimo, liečiančio susijusias šalis.

Rizikos įvertinimui naudojamas ne tik mokumo kapitalo poreikis, bet ir nustatyti rizikos rodikliai.

C.3 Kredito rizika

Kredito rizika atspindi nuostolius, kurie kyla tada, kai sandorio šalys arba skolininkai nevykdo savo įsipareigojimų, arba kai sumažėja jų kreditingumas. Rizika valdoma nustatant limitus pagal sandorio šalių reitingus ir ribojant riziką tenkančią vienai sandorio šaliai; perdraudimo atveju, apibrėžiami perdraudiko pasirinkimo kriterijai, kurių laikomasi, o gautinų sumų atveju, taikomas efektyvus skolų išieškojimas ir draudimo sutarčių nutraukimo procesas.

C.4 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad Įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus. Rizika valdoma pagal Likvidumo valdymo politiką,

atitinkamai analizuojant likvidumo poreikius ir derinant investavimo limitus, kad visada būtų užtikrinta pakankama likvidaus turto suma ir pinigų likutis. Finansų departamentas atsako už likvidumo rizikos valdymą, kas apima likvidumo poreikių nustatymą, gaunamų ir išėinančių pinigų srautus ir jų neatitikimo lygio stebėjimą tiek iš turto, tiek iš įsipareigojimų pusės, rezervo nenumatytiems atvejams sukūrimą, išlaikant pakankamą kiekį likvidžių finansinių priemonių, kurias galima parduoti per trumpą laiką, ir atsarginių likvidumo valdymo planų sukūrimą. Pinigų srautų prognozę kiekvieną mėnesį atlieka Finansų departamentas.

Investavimo ir rizikos politikoje nurodyti investavimo limitai nustatyti pagal įsipareigojimų likvidumo struktūrą ir pinigų poreikį visoje Įmonės veikloje.

Likvidumo problemų atveju, Compensa gali kreiptis į savininkus, prašydama suteikti trumpalaikę, vidutinės trukmės ar ilgalaikę finansinę paramą. Turtas, teikiamas kaip finansinė parama, turi būti apskaitomas rinkos kaina.

Compensa gali naudoti alternatyvias finansines priemones tik po to, kai atliekama jų panaudojimo išlaidų analizė. Tokios priemonės, pavyzdžiui, gali apimti finansinių instrumentų atpirkimo sutartis, bankų palūkanas, išvestines priemones ir t. t. Alternatyvių finansinių priemonių naudojimą turi iš anksto patvirtinti Įmonės Valdyba.

Taikydamas vidutinį ar ilgalaikį likvidumo valdymą, investicijų specialistas bent kartą per ketvirtį atlieka šią analizę: turto likvidumo struktūros apžvalgą ir techninius atidėjinius bent 15 metų į priekį bei potencialių išlaidų ar finansinių nuostolių kiekio apskaičiavimą, kai jie kyla dėl įvykdyto turto realizavimo.

Kartą per ketvirtį Finansų departamentas atlieka analizę ir parengia ataskaitą apie techninių atidėjinių ir juos dengiančio turto atitikimą.

Jeigu Įmonė nuspręstų pradėti naują verslo veiklą, prieš patvirtinant tokį sprendimą, privaloma parengti jo poveikio Compensa likvidumui analizę.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojama pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai yra 0,35mln. EUR.

C.5 Operacinė rizika

Operacinės rizikos valdymas yra kiekvieno Compensa organizacinio vieneto kasdienės veiklos dalis.

Turėdama omenyje tai, kad operacinė rizika gali kilti kiekvienoje srityje, Compensa laikosi požiūrio, pagal kurį operacinės rizikos valdymas nėra vieno skyriaus užduotis, o turi būti atliekamas kiekvieno skyriaus pagal jo atsakomybės sritį.

Operacinės rizikos valdymo ir operacinės rizikos stebėjimo tikslais, Compensa įdiegė du rizikos valdymo procesus:

- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos inventorizavimą.

Šiais dviem procesais siekiama nustatyti ir įvertinti operacinę riziką, kontrolių pakankamumą ir nustatyti bei įvertinti rizikos mažinimo būdus. Šio proceso metu, kiekviena operacinės rizikos kategorija įvertinama sudarant rizikos svarbumo planą sudarytą pagal rizikos dažnio-galimo poveikio įvertinimą. Informacinių technologijų programinės įrangos ir saugumo rizika, žmogiškosios klaidos ir procesų bei organizacinė rizika Įmonėje laikomos didžiausiomis.

Rizika valdoma, taikant efektyvią vidaus kontrolės sistemą. Yra sudaryti veiklos tęstinumo planai, kuriais nurodoma, kaip tęsti kritinius verslo procesus, jei įvyktų vienas iš kelių numatytų kritinių scenarijų. Krizės atveju Valdyba sušaukia Krizių komitetą, kuris turi atkurti verslo veiklą.

Operacinės rizikos valdymas apima ir operacinės rizikos incidentų valdymą.

Koncentracijos rizikos valdymas

Koncentracijos rizika gali atsirasti keliose srityse, tokiose kaip investavimas, draudimo rizikos vertinimas ar perdraudimas.

Todėl kiekvienas padalinys, susijęs su rizikos valdymu, turi stebėti, kontroliuoti ir valdyti riziką, kiek tai susiję su jo atsakomybe. Labiausiai tai susiję su:

- Koncentracijos rizika investicijose yra valdoma investavimo specialisto;
- Koncentracijos rizika perdraudime yra valdoma Perdraudimo vadovo;
- Koncentracijos rizika draudimo rizikos vertinime yra valdoma Draudimo rizikos vertinimo departamente.

C.6 Kitos rizikos

Įmonė ne indentifikavo kitų esminių rizikų.

Persidraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos

Compensa požiūris į persidraudimą, kaip į pagrindinę draudimo rizikos švelninimo priemonę, apibrėžiamas VIG Grupės persidraudimo gairėse (Saugumo gairės) ir aprašomas Compensa Rizikos vertinimo politikoje. Persidraudimo ir kitų rizikos mažinimo priemonių efektyvumas peržiūrimas reguliariai. Atsakomybę ir kitus riziką mažinančius veiksmus apibrėžia vidaus dokumentai, kuriuos sudaro kiekvienas skyrius.

Įmonės persidraudimo politika susideda iš atskirų persidraudimo sutarčių bei „Vienna Insurance Group“ programų. Yra sudaryta aiški konservatyvi strategija, pagal kurią Įmonės pasiliekomas rizikos lygis kiekvienoje draudimo rūšyje negali viršyti 3 proc. Įmonės nuosavo kapitalo. Reguliariai kontroliuojamas Įmonės įsitraukimas į tam tikrą rizikos atvejį bei didžiausia apdraustos rizikos suma. Nustatant persidraudimo poreikius, analizuojamas ne tik persidraustas portfelis bet ir rizikos, kurių neapima persidraudimo sutartis. Įmonės persidraudimo strategija atitinka visų „Vienna Insurance Group“ priklausančių įmonių strategiją:

- Persidraudimo programą ir pasiliekomą rizikos lygio politiką rizikai / įvykiui kiekvienoje draudimo rūšyje pateikia ir patvirtina Stebėjimo taryba bent kartą per metus;
- Prieš suteikiant klientui draudimo polisą, sudaromas fakultatyvinis perdraudimas;
- Atskirų rizikų perdavimas perdraudikams pagal obligatorines ir fakultatyvines perdraudimo sutartis turi būti atliekamas taip, kad vienam perdraudikui nevykdant savo įsipareigojimų, nebūtų pakenkta persidraudžiančios įmonės stabilumui.

Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Compensa Valdyba renkasi perdraudiką iš VIG Perdraudimo saugumo komiteto sudaryto sąrašo. Kiekvieną ketvirtį VIG Perdraudimo saugumo komitetas parengia ir publikuoja perdraudikų sąrašą, kuris priimamas automatiškai (laikantis kvotos limitų). Dėl kitų perdraudikų ir jų dalių sutartyse sprendžiama individualiai, jei tam pritaria VIG Perdraudimo saugumo komitetas.

Pagal bendrai taikomą VIG taisyklę, perdraudikai turintys bent A reitingą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos ilgalaikių įsipareigojimų rizikai, pavyzdžiui, kai yra trečioji šalis. Kita vertus, perdraudikai turintys bent BBB įvertinimą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos trumpalaikiams įsipareigojimams.

Persidraudimo programa yra naudojama švelninti prisiimtą riziką. Tuo atveju, kai nėra neigiamo vystymosi draudimo rizikos veikloje, neigiamas rezultatas iš persidraudimo programos yra labiausiai tikėtinas.

Turto ir įsipareigojimų valdymas

Turto ir įsipareigojimų valdymo proceso tikslas yra minimizuoti riziką, kuri kyla dėl investicinių vertybinių popierių ir įsipareigojimų struktūros neatitikimų, kaip nurodoma Turto ir įsipareigojimų valdymo politikoje. Ši rizika apima likvidumo riziką ir rinkos riziką (ypač valiutos ir palūkanų normos riziką).

Turto ir įsipareigojimų valdymas apima strateginio turto paskirstymo limitų nustatymą ir stebėjimą, investavimo procedūros stebėjimą, testavimo nepalankiomis sąlygomis kūrimą ir investicijų likvidumo išlaikymą.

Valiutos ir trukmės turto atžvilgiu neatitikimas stebimas kartą per ketvirtį, taip kontroliuojant valiutos ir palūkanų normos riziką.

Jeigu būtų nustatyta, kad turto ir įsipareigojimų neatitikimas yra esminis arba netinkamas, būtų keičiamas Investavimo ir rizikos politikoje nurodytas strateginis turto paskirstymas ir limitai.

D. Vertinimas mokumo tikslais

D.1 Turtas

Pagal direktyvą „Mokumas II“, vertinimas remiasi ekonominiu ir su rinka suderintu požiūriu. Todėl jeigu nenurodoma kitaip, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Prestižas: „Mokumas II“ balanse yra lygus nuliui.

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos: „Mokumas II“ remiasi ateities pinigų srautų apskaičiavimais. Dalis būsimų draudimo įmokų gali būti skirta padengti būsimas įsigijimo sąnaudas, šios išlaidos yra įvertinamos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos „Mokumas II“ balanse prilyginamos nuliui.

Nematerialus turtas: Įsigytas draudimo portfelis, licencijos, prekės ženklai ir kitas nematerialus turtas:

- Jei toks turtas yra atskirtinas ir parduodamas rinkoje, jį galima nurodyti tikrąja verte;
- Jei tikrosios vertės nustatyti negalima, vertinimas prilyginamas nuliui.

Įmonės reikmėms pritaikyta programinė įranga ir senos programinės įrangos licencijos, kurių negalima parduoti, vertinamos nuliui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / įsipareigojimai: Panašiai kaip Tarptautiniuose apskaitos standartuose, atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami nuo laikinųjų skirtumų tarp „Mokumas II“ ir balanso, sudaryto mokestiniams tikslams (pagal nacionalinius mokesčių įstatymus) atveju.

Dėl šių priežasčių gali kilti skirtumų tarp vertės, apskaitytos pagal Tarptautinius apskaitos standartus, ir „Mokumas II“ ekonominės vertės:

- Nematerialusis turtas
- Žemė ir statiniai
- Dalyvavimas
- Paskolos
- Obligacijos
- Techniniai atidėjimai
- Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Turto pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Įsipareigojimų pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė < mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė > mokestinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Pagal IAS 12 ir „Mokumas II“ reikalavimus leidžiama pateikti tik tą atidėtojo mokesčio turtą, kuris priklauso nuo būsimų apmokestinamų pajamų. Be to, atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų neleidžiama diskontuoti.

Skirtumai, kurie nepasikeis ateityje, yra nuolatiniai skirtumai, dėl kurių atidėtųjų mokesčių nesusidaro.

Nuosavybė, gamykla ir įranga savo poreikiams: apima savo poreikiams naudojamą žemę ir pastatus, kuriems taikomos nuosavybės testavimo nepalankiomis sąlygomis, bei kilnojamasis nuolatiniam naudojimui skirtas turtas.

Bendrai naudojama tikroji vertė pagal pervertinimo modelį. Tačiau dėl reikšmingumo priežasties ir siekiant nuoseklaus požiūrio VIG Grupėje, kilnojamasis turtas pateikiamas apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Investicijos

Dalyvavimas susijusiose įmonėse:

Grynoji akcijų vertė buvo nustatyta pagal būsimų pinigų srautų metodu diskontavimo metodu ir laikoma, kad jis atitinka Direktyvos 2009/138/EB 75 straipsnį.

Mokumo tikslais finansinis turtas vertinamas tikrąja verte net tokiu atveju, kai balanse, sudarytame pagal Tarptautinius apskaitos standartus. Atlikus finansinio turto vertinimą 2017 metų pabaigai, tikrosios vertės sumažėjimo nebuvo nustatyta.

Atgautinos perdraudimo sumos: Perdraudimo dalis pateikiama turto dalyje. Atliekamas pervertinimas „Mokumas II“ ekonomine verte (Tiksliausias įvertis).

Pagal draudimo sutartis atgautinos sumos: draudimo įmokos, kurias draudėjai pavėlavo sumokėti, kitos gautinos sumos, susijusios su draudimo veikla, bet kurios nėra įtrauktos į tiksliausio įverčio apskaičiavimą. Vėluojančios draudimo įmokos apima gautinas sumas, kurių mokėjimo diena praėjo. Pagal „Mokumas II“ reikalavimus, būsimos draudimo įmokos įvertinamos skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos: mokėjimai iš draudėjų ir tarpininkų, kuriems yra suejęs terminas (suejusi mokėjimo data) ir kurie nėra įtraukti į tiksliausio įverčio pinigų srautus. Pagal „Mokumas II“ reikalavimus, į mokėjimus, kurių terminas nėra suejęs, yra atsižvelgiama skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos: su persidraudimo veikla susiję mokėjimai iš perdraudikų, kuriems yra suejęs terminas ir kurie nėra įtraukti į pagal perdraudimo sutartis atgautinas sumas. Tai gali būti pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos už sureguliuotas žalas ar perdraudimo komisinis atlyginimas.

Kitas turtas: turi būti įvertintas tikrąja verte, diskontuojant būsimus pinigų srautus, naudojant nerizikingų palūkanų kreivę. Taip pat „Mokumas II“ balanse gali būti naudojama Tarptautiniais apskaitos standartais apskaityta vertė, kur diskontavimo įtaka nėra materialiai.

**S.02.01.02 (pateikta tūkstančiais)
Balansas**

Turtas	„Mokumo“ II vertė
Nematerialusis turtas	
Atidėtųjų mokesčių turtas	1 102
Pensijų išmokų perviršis	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	319
Investicijos (išskyrus turtą, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	31 987
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	2 177
Obligacijos	29 811

Vyriausybės obligacijos	26 291
Įmonių obligacijos	3 520
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	485
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	485
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	6 628
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	6 224
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	6 224
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	404
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	404
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	1 814
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	2 565
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	94
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5 213
Kitas niekur nenurodytas turtas	3 530
Iš viso turto	53 737
Įsipareigojimai	„Mokumo“ II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	24 079
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	23 640
Tiksliausias įvertis	23 040
Rizikos marža	600
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	439
Tiksliausias įvertis	424
Rizikos marža	15
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	748
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	748
Tiksliausias įvertis	736
Rizikos marža	12
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	335
Perdraudikų depozitai	5 689
Skolos kredito įstaigoms	12
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	7 070
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	2 575
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	950
Subordinuoti įsipareigojimai	3 500
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	3 500
Iš viso įsipareigojimų	44 958
Įsipareigojimus viršijantis turtas	8 779

D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai

Techninių atidėjinių vertinimas

Įmonė, skaičiuodama techninius atidėjinius pagal Mokumas II techniniams atidėjiniams keliamus reikalavimus, draudimo įsipareigojimus segmentuoja į homogeniškas rizikos grupes, atskirai Lietuvai, Latvijai bei Estijai pagal prisiimtos rizikos pobūdį. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės

atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios įmonės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Įmonės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio bei rizikos maržos sumai. Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat vertinamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms.

Apačioje pateikiamas techninių atidėjinių, apskaičiuotų pagal Mokumas II keliamus reikalavimus išskaidymas pagal draudimo rūšis ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Draudimo rūšys	Bruto įmokų tiksliausias įvertis	Bruto Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis	Perdraudikų dalis	Rizikos marža
1) Medicininių išlaidų draudimas	15 735	44 144	0	2 138
(2) Pajamų apsaugos draudimas	209 661	154 235	-101	13 065
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7 219 800	7 401 285	-4 981 679	348 983
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	2 957 929	2 182 776	-836 609	149 508
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	-63 583	148 593	0	3 032
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	1 688 521	1 138 782	-363 352	86 714
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	42 175	300 734	-14 858	11 710
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	15 846	18 841	-46 355	-414
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0	0
(11) Pagalba	10 131	0	0	362
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-23 733	1 814	18 618	-119
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	0	736 334	-289 487	11 477
Viso	12 072 483	12 127 539	-6 513 823	626 455

Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sudarytoms sutartims. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas bei būsimas draudimo įmokas pagal sutartis, atitinkančias sutarties ribų kriterijus. Įmokų tiksliausias įvertis skaičiuojamas atskirai bruto ir perdraudikų daliai, naudojant kombinuoto rodiklio metodą.

Apačioje pateikiamas įmokų bruto tiksliausio įverčio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	15 735	108 347	-92 612
(2) Pajamų apsaugos draudimas	209 661	444 274	-234 613
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7 219 800	9 291 202	-2 071 402
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	2 957 929	6 828 504	-3 870 575
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	-63 583	217 434	-281 017
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	1 688 521	5 627 399	-3 938 878
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	42 175	931 836	-889 661
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	15 846	63 290	-47 445
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	10 131	336 072	-325 941
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-23 733	51 680	-75 413
Viso	12 072 483	23 900 039	-11 827 556

Perdraudikų dalis apskaičiuojama pritaikant perdraudimo proporciją bruto įmokų tiksliausiam įverčiui bei įvertinus kitus sutartinius įsipareigojimus, kylančius iš perdraudimo sutarčių. Papildomai, gautinos iš perdraudikų sumos yra pakoreguojamos, įvertinant galimą sandorio šalies nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas perdraudikų dalies įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjimo palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	0	0	0
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	0	0
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	-145 084	6 968 402	-7 113 486
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	-85 900	3 419 589	-3 505 490
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	0	6 840	-6 840
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	142 577	1 289 812	-1 147 235

(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-36 466	162 237	-198 703
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	29 380	56 961	-27 581
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-18 618	32 308	-50 926
Viso	-114 112	11 936 149	-12 050 262

Perkeltų įmokų techninis atidėjinyms skaičiuojamas pro-rata principu ir nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas įmokas, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis bei sudarytomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skirtumai:

- papildomai vertinamos sudarytos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja, bet atitinka sutarties ribų kriterijus;
- vertinamas prognozuojamas sutarčių nutraukimas, atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal įmonės istorinius duomenis;
- įmokų tiksliausias įvertis apskaičiuojamas kombinuoto rodiklio metodu, vertinant visus būsimus pinigų srautus;
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkelti pinigų srautai, susiję su nepareikalautomis draudimo įmokomis;
- perdraudikų dalies įmokų tiksliausiame įvertyje vertinami prognozuojami srautai pagal sutartines perdraudimo sutarčių sąlygas;
- pinigų srautai yra diskontuojami nerizikinga palūkanų norma, nustatant dabartinę vertę.

Apačioje pateikiamas neto įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinių palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, neto	Perkeltų įmokų techninis atidėjinyms, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	15 735	108 347	-92 612
(2) Pajamų apsaugos draudimas	209 661	444 274	-234 613
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7 364 885	2 322 801	5 042 084
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	3 043 830	3 408 915	-365 085
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	-63 583	210 594	-274 177
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	1 545 944	4 337 587	-2 791 643
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	78 641	769 599	-690 957
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	-13 534	6 329	-19 863
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	10 131	336 072	-325 941
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-5 115	19 372	-24 487
Viso	12 186 595	11 963 890	222 706

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokėjimų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir būsimas įmokas.

Įmonė numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį apskaičiuoja naudodama "Chain-Ladder" metodą, vertindama istorinius duomenis. Praneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra įvertinamos pagal praneštos žalos sąlygas, nustatant prognozuojamų pinigų srautų dabartinę vertę. Nepraneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos įvertinamos naudojant tikėtino nuostolingumo metodą.

Atsižvelgiant į Mokumas II reikalavimus, Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra diskontuojamas nerizikingų palūkanų normos kreive.

Apačioje pateikiamas numatomų išmokėjimų bruto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, bruto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	44 144	63 036	-18 892
(2) Pajamų apsaugos draudimas	154 235	142 703	11 532
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7 401 285	7 521 307	-120 022
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	2 182 776	2 070 524	112 252
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	148 593	148 286	307
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	1 138 782	1 075 686	63 096
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	300 734	511 693	-210 958
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	18 841	18 793	48
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	724	-724
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1 814	1 811	3
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	736 334	768 588	-32 254
Viso	12 127 539	12 323 150	-195 611

Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio perdraudikų dalis yra vertinama, kaip proporciija techninių atidėjinių, apskaitytų pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei tiksliausių įverčių, apskaičiuotų

Mokumas II tikslams. Papildomai, visos iš perdraudikų gaunamos sumos yra sumažintos, atsižvelgiant į sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas numatomų išmokėjimų perdraudikų dalies techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	0	0	0
(2) Pajamų apsaugos draudimas	101	119	-18
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	5 126 764	5 030 387	96 377
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	922 509	906 262	16 247
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	0	0	0
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	220 775	205 247	15 528
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	51 324	88 283	-36 959
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	16 975	16 498	477
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	0	0	0
(34) Anuitetas pagal ne gyvybes draudimo sutartis, susijęs su draudimo isipareigojimais, kurie nera sveikatos draudimo isipareigojimais	403 600	430 341	-26 741
Viso	6 742 048	6 677 137	64 911

Pagrindiniai skirtumai, susiję su Numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių bei Numatomų išmokėjimų tiksliausiu įverčiu, yra susiję su taikomomis skirtingomis metodikomis. Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys yra vertinamas, atsižvelgiant į žalų sąnaudų vystymąsi, o numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra apskaičiuojamas, atsižvelgiant į pinigų srautų, susijusių su įvykusiomis žalomis, vystymąsi.

Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys, apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus, yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams pagal įvykusias žalas padengti. Įvykusių, bet nepraneštų žalų atidėjinys skaičiuojamas „Bornhuetter-Ferguson“ metodu draudimo rūšims, kur turima pakankama žalų statistika. Toms draudimo rūšims, kur statistika yra nepakankama, naudojamas draudiminio nuostolingumo metodas. Įvykusių, praneštų, bet nereguliuotų žalų rezervas nustatomas draudiminio įvykio reguliavimo eigoje, numatant galimą išmokos ir žalų reguliavimo sąnaudų dydį kiekvienam draudimui įvykiui atskirai. Perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose yra įvertinta pagal galiojančias perdraudimo sutarčių sąlygas.

Apačioje pateikiamas numatomų išmokėjimų neto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, neto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	44 144	63 036	-18 892
(2) Pajamų apsaugos draudimas	154 134	142 585	11 550
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	2 274 522	2 490 920	-216 398
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	1 260 267	1 164 262	96 005
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	148 593	148 286	307
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	918 007	870 439	47 568
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	249 410	423 410	-174 000
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1 866	2 295	-429
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	724	-724
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1 814	1 811	3
(34) Anuitetas pagal ne gyvybes draudimo sutartis, susijęs su draudimo isipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo isipareigojimai	332 734	338 247	-5 513
Viso	5 385 491	5 646 013	-260 522

Neapibrėžtumas, susijęs su techniniais atidėjimais

Yra keletas neapibrėžtumo šaltinių, susijusių su techninių atidėjinių apskaičiavimu.

Tuo atveju, kai atidėjiniai skaičiuojami naudojant trikampinius metodus, t.y. vystymosi faktorius, daugeliu atveju neapibrėžtumas turėtų būti minimizuotas. Tačiau, egzistuoja rizika, kad ne visų draudimo rūšių trikampiai yra pilnai išsivystę dėl trumpos portfolio istorijos ir / ar išmokėjimų tendencijų pasikeitimas nėra pilnai pastebėtas.

Kadangi Įmonė neturi stabilios istorijos, yra keletas faktorių, susijusių su techninių atidėjinių neapibrėžtumu:

- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos (Lietuvoje veikla vykdoma nuo 2010 metų, Latvijoje nuo 2013 metų, Estijoje nuo 2016 metų) naudojami žalų trikampiai gali būti ne pilnai išsivystę ir to pasėkoje apskaičiuoti tiksliausi įverčiai gali būti per maži / per dideli.
- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos bei mažo praneštų anuitetinių žalų skaičiaus, tiksliausias įvertis, skirtas padengti įsipareigojimus, kylančius iš anuitetinių žalų, gali būti per mažas / per didelis.
- Egzistuoja rizika, kad dėl galimų teisinės aplinkos pasikeitimų moralinės žalos, kylančios iš Motorinių transporto priemonių privalomojo transporto priemonių valdytojų draudimo rizikų, nepakankamai atspindėtos techniniuose atidėjiniuose.

- Įmokų tiksliausias įvertis yra itin jautrus naudotoms kombinuoto rodiklio prielaidoms. Egzistuoja rizika, kad dėl didelės portfelio dinamikos naudotos prielaidos gali būti per didelės / per mažos.

Suderinamumo ar nepastovumo korekcijos techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikomas. Pereinamojo laikotarpio nerizikinga palūkanų normos trukmės struktūra techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikomas.

Techninių atidėjinių skaičiavimo procese buvo naudojami šie supaprastinimai: apskaičiuojant kai kurių draudimo rūšių, sudarančių nedidelę dalį portfelio (daugiausia parduodamų kaip papildoma apsauga kartu su pagrindiniu produktu), tiksliausių įvertį, Įmonė laikėsi proporcingumo principo. Tai atsispindi tiek taikymo srityje, tiek nustatant prielaidas. Tokiu atveju Mokumas II tiksliausias įvertis yra prilyginami diskontuotiems techniniams atidėjiniams, apskaičiuotiems pagal Tarptautinius apskaitos standartus. Dėl trumpos istorijos, numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis Estijos filialo portfeliui yra prilygintas diskontuotiems techniniams atidėjiniams, apskaičiuotiems pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Rizikos marža apskaičiuota naudojant supaprastintą metodą – aproksimuojant visą kiekvienų būsimų metų mokumo kapitalo reikalavimą, naudojant tiksliausio tų būsimų metų įverčio ir vertinimo dienos įverčio santykį. Vėliau rizikos marža alokuojama į draudimo grupes neskaidant pagal draudimo poliso šalis.

Techninių atidėjinių skaičiavime naudojamų duomenų kokybei reikšmingų trūkumų nebuvo identifikuota.

Lentelėse žemiau pateikiamos standartinės techninių atidėjinių ataskaitos.

S.12.01.02

Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai (pateikta tūkstančiais)

	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)
Bruto tiksliausias įvertis	736	736
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	404	404
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	333	333
Rizikos marža	11	11
Techniniai atidėjiniai – iš viso	748	748

S.17.01.02

Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai (pateikta tūkstančiais)

	Tiesioginis draudimas ir priimtas proporcinis perdraudimas										Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų
	Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Pagalba	Įvairūs finansiniai nuostoliai	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma											
Tiksliausias įvertis											
Įmokų atidėjiniai											
Bruto	16	210	7 220	2 958	-64	1 689	42	16	10	-24	12 072
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo			-145	-86		143	-36	29		-19	-114
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	16	210	7 365	3 044	-64	1 546	79	-14	10	-5	12 187
Įšmokų atidėjiniai											
Bruto	44	154	7 401	2 183	149	1 139	301	19		2	11 391
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo			5 127	923		221	51	17			6 338
Įšmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	44	154	2 275	1 260	149	918	249	2		2	5 053
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	60	364	14 621	5 141	85	2 827	343	35	10	-22	23 464

Bendras tiksliausias įvertis – neto	60	364	9 639	4 304	85	2 464	328	-12	10	-3	17 239
Rizikos marža	2	13	349	150	3	87	12			0	615
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma											
Techniniai atidėjiniai – iš viso											
Techniniai atidėjiniai – iš viso	62	377	14 970	5 290	88	2 914	355	34	10	-22	24 078
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso			4 982	837		363	15	46		-19	6 224
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	62	377	9 988	4 454	88	2 551	340	-12	10	-3	17 854

S.19.01.21

Ne gyvybės draudimo žalos
 (pateikta tūkstančiais)

Iš viso ne gyvybės draudimo

Ivykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0010	Ivykio metai
---	--------------	-----------------

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)
 (absoliučioji suma)

		Žalos vystymosi metai											Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)		
Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +			C0170	C0180
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110				
Ankstesni	R0100											0	R0100	0	0	
N-9	R0160												R0160		0	
N-8	R0170												R0170		0	
N-7	R0180	0	783	49	3	-2	-1	-1					R0180		833	
N-6	R0190	4 795	2 537	643	158	101	58	19					R0190	19	8 311	
N-5	R0200	5 459	2 669	644	231	440	49						R0200	49	9 492	
N-4	R0210	4 407	3 449	648	318	341							R0210	341	9 162	
N-3	R0220	7 199	4 249	781	1 180								R0220	1 180	13 408	
N-2	R0230	8 954	5 443	2 034									R0230	2 034	16 432	
N-1	R0240	13 671	8 169										R0240	8 169	21 841	
N	R0250	21 003											R0250	21 003	21 003	
	Iš viso												R0260	32 128	100 480	

S.19.01.21

Ne gyvybės draudimo žalos
 (pateikta tūkstančiais)

**Bruto nediskontuotas išmokų atidėjinių tiksliausias
 įvertis**
 (absoliučioji suma)

		Žalos vystymosi metai											Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)	
Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0360	
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		
Ankstesni	R0100											0	R0100	0
N-9	R0160												R0160	0
N-8	R0170												R0170	0
N-7	R0180								0				R0180	0
N-6	R0190						169	39					R0190	0
N-5	R0200					419	152						R0200	140
N-4	R0210				994	539							R0210	541
N-3	R0220			2 999	200								R0220	204
N-2	R0230		4 016	340									R0230	348
N-1	R0240	13 344	1 611										R0240	1 638
N	R0250	8 492											R0250	8 520
Iš viso													R0260	11 391

E. Kapitalo valdymas

E.1 Nuosavos lėšos

Įmonės tikslai kapitalo valdymo srityje yra užtikrinti tęstinę Įmonės veiklą tam, kad akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims, ypač draudėjams, būtų atliekami mokėjimai, į kuriuos jie turi teises, užtikrinant Įmonės mokumą. Be to, Įmonė siekia sukurti optimalią kapitalo struktūrą, atsižvelgdama į „Mokumas II“ reikalavimus ir kapitalo išlaidas. Įmonė yra patvirtinusi kapitalo valdymo politiką, kuri įtvirtina kapitalo valdymo reikalavimus ir standartus.

Kurdama Įmonės valdymo planus, Valdyba analizuoja kapitalo poreikius strateginiams tikslams įgyvendinti ir atsižvelgia į norimą kapitalo lygį bei nustato sumą, kuria turi būti padidintas kapitalas ir tinkamus kapitalo didinimo metodus.

Kapitalo valdymo procesas pradedamas kapitalo pakankamumo įvertinimu ORSA proceso metu. Pagrindinis kapitalo valdymo proceso rezultatas – kiekvienais metais atnaujinamas vidutinės trukmės verslo planas, kurį turi patvirtinti Valdyba ir Stebėtojų taryba.

Verslo planas sudaromas vadovaujant Finansų direktoriui ir padedant šiems asmenims bei skyriams: Investavimo vadybininkui, Rizikos valdytojui, Aktuarų departamentui, Finansų departamentui ir Finansų kontrolės skyriui, kuris koordinuoja plano sudarymą.

Analizuojant būsimo kapitalo reikalavimus, remiamasi Valdybos nuomone ir planais dėl būsimos verslo ir investavimo veiklos plėtros. Planuojant atsižvelgiama į tai, kaip verslo apimčių pasikeitimai ar esamų rizikos veiksnių pasikeitimai gali paveikti pelningumą, riziką ir kapitalo poreikius.

Siekiant nustatyti galimus kapitalo trūkumus ir būsimą kapitalo paskirstymą, kapitalo pakankamumo įvertinimo rezultatai derinami prie verslo planavimo tikslų bent jau būsimam 3 metų laikotarpiui.

Atsargus kapitalo adekvatumo įvertinimas ir kapitalo planavimas yra svarbūs etapai, kurių metu kuriamas suvokimas apie tinkamą kapitalo ir rizikos balansą užtikrinančius veiksmus. Valdyba ir Stebėtojų taryba teikia kapitalo valdymo plano įgyvendinimo pasiūlymus.

Kapitalo valdymas turi apimti planuojamo kapitalo padidinimo analizę, struktūros pasikeitimus ir kapitalo išlaidas. Compensa kapitalo valdymo planui taikomi šie reikalavimai:

- a. Kapitalo pakankamumo ir kapitalo planavimo analizė turi atsižvelgti į šį reikalavimą: nuosavos lėšos turi sudaryti bent 125 proc. mokumo kapitalo reikalavimų.
- b. Parengiami ir Valdybai pateikiami visi planuojami kapitalo padidinimai, įskaitant jų poveikį kapitalo struktūrai ir išlaidas. Tai yra būtinas reikalavimas siekiant didinti kapitalą, ir jį privaloma atlikti kiekvieną kartą, kai sprendžiama dėl naujo kapitalo padidinimo.
- c. Nuosavų lėšų grąžinimo struktūros analizė, apimanti sutartinius terminus ir ankstyviausią apmokėjimo galimybę.
- d. Analizė, kokią įtaką nuosavų lėšų išleidimas, apmokėjimas ir bet koks pasikeitimas daro apribojimams dėl kapitalo lygių.
- e. Dividendų mokėjimo analizė.

Kiekvieną ketvirtį Įmonė atlieka kapitalo pakankamumo įvertinimą pagal naujausius finansinius duomenis ir kapitalo poreikių apskaičiavimą. Valdybos prašymu papildomai gali būti atliekama siūlomų pokyčių / strateginių sprendimų įtakos kapitalo poreikiui analizė. Vertinimo metu atliekama nuosavų lėšų elementų klasifikacija pagal lygius ir patikrinamas kapitalo lygių atitikimas MCR ir SCR atitinkamų padengimui.

Nuosavų lėšų skaičiavimus atlieka Įmonės Vyriausias buhalteris.

Pagrindiniai nuosavų lėšų elementai

Compensa pagrindiniai nuosavų lėšų elementai:

- Paprastas akcinis kapitalas (nuosavų akcijų bruto vertė);
- Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu;
- Suderinamas rezervas:
  - Nuosavybės rezervai (pavyzdžiui, nepaskirstytasis pelnas, pajamų rezervas, akcijų priedai);
  - Vertinimo skirtumai tarp Tarptautinių apskaitos standartų ir „Mokumas II“ vertinimo;
- Suma, lygi atidėtojo pelno mokesčio turto vertei, klasifikuojama kaip 3 Lygio kapitalas.

Pagal „Mokumas II“ fondai paskirstomi į tris kategorijas (Lygis 1, Lygis 2, Lygis 3). Lygis 1 yra aukščiausios kokybės kapitalas. Išskyrus atidėtąjį pelno mokesčio turtą, Compensa turi 1 Lygio kokybės kapitalą.

Pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos priskiriama 1 Lygiui:

- Nuolatinis gebėjimas visiškai padengti nuostolius siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą bei likvidacijos atveju;
- Didžiausia subordinacija.

Detalus nuosavų lėšų paskaidymas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

S.23.01.01 Nuosavos lėšos (pateiktos tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje					
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	9 700	9 700			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	24 000	24 000			
Suderinimo rezervas	-23 017	-23 017			
Subordinuoti įsipareigojimai	3 500		3 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	1 102				1 102
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	12 279	7 677	3 500		1 102
Nuosavos lėšos					
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	12 279	7 677	3 500		1 102
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	11 177	7 677	3 500		
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	12 279	7 677	1 919	1 581	1 102
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	10 340	7 677	1 919	744	
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	9 107				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	3 720				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	134,8%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	277,9%				
Suderinimo rezervas					
Įsipareigojimus viršijantis turtas	8 779				
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	34 802				
Suderinimo rezervas	-26 023				
Prognozuojamo pelno sumos					
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	348				
Bendra į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma	348				

2017 m. birželio 23 d. Įmonė gavo 3,5 mln. EUR subordinuotą paskolą iš motininės įmonės Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe.

Iš motininės įmonės buvo gauta visa paskolos suma. Palūkanų norma 5,0 proc. Paskolos terminas – 10 metų.

Apribojimai

Skaičiuojant tinkamas nuosavas lėšas, kuriomis leidžiama dengti Mokumo kapitalo reikalavimą ar Minimalaus kapitalo reikalavimą, atsižvelgiama į šiuos apribojimus:

- Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR):

1 Lygis + 2 Lygis + 3 Lygis > SCR

- SCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 50%;
- 3 Lygiokapitalas neviršija 15% SCR;
- 2 Lygis + 3 Lygis neviršija 50% SCR;

- Minimalus kapitalo reikalavimas (MCR):
  - 1 Lygio + 2 Lygio pagrindinės nuosavos lėšos > MCR
    - MCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 80%;
    - 2 Lygios kapitalas apribotas 20% MCR.

1 Lygio apribotų elementų suma dengiant SCR negali viršyti 20% visos 1 Lygio elementų sumos.

Pagal šiuos apribojimus subordinuotos paskolos ir atidėtųjų mokesčių turto tinkamumas dengti SCR ir MCR yra ribojamas.

Tikėtinas būsimų įmokų pelnas

Tiksliausias techninių atidėjinių įverčio suderinamas rezervas jau apima įsipareigojimus, viršijančio turto sumą, kuri atitinka tikėtiną būsimų įmokų pelną (skirtumas tarp techninių atidėjimų įskaitant ir išskiriant esamo verslo būsimas įmokas).

E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas pagal standartinę formulę, kuri tinkamai atspindi Įmonės rizikos profilį. Detali informacija apie SCR pagal riziką pateikiama lentelėse.

S.25.01.21 Mokumo kapitalo reikalavimas – standartinę formulę taikančioms įmonėms (pateikta tūkstančiais)	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2017	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2016
Rinkos rizika	2 546	2 235
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	2 015	1 983
Gyvybės draudimo veiklos rizika	7	7
Sveikatos draudimo veiklos rizika	626	384
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	6 259	6 223
Diversifikacija	-2 810	-2 457
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	8 642	8 374
Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas		
Operacinė rizika	1 640	2 164
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	-1 175	-1 581
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	9 107	8 958
Mokumo kapitalo reikalavimas	9 107	8 958

Įmonė naudojami galimybę padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Pasikeitus mokesčių įstatymui Latvijoje (pelno apmokestinamas jo išmokėjimo momentu), tokia galimybė šiuo metu egzistuoja tik veiklai vykdomai Lietuvoje, todėl 2017 metais šis sumažinimas turi mažesnę įtaką, negu 2016 metais, nors pagrindinis mokumo kapitalo poreikis padidėjo.

Operacinės rizikos kapitalo poreikis sumažėjo dėl to, kad pagal standartinę formulę stipriai augančiai įmonei taikomas padidintas kapitalo poreikis (t.y. kapitalo poreikis priklauso ir nuo uždirbtų įmokų skirtumo einamųjų ir praėjusių metų, o kadangi įmonė savo veiklą pradėjo 2016 metais, 2015 metais įmonės uždirbtos įmokos buvo įvertintos kaip 0, operacinės rizikos standartinės formulės komponentė parodė didelį augimą ir atitinkamai didelį mokumo kapitalo poreikį).

Įmonė mokumo kapitalo poreikiui apskaičiuoti nenaudoja vidinio modelio ar specifinių parametų, o supaprastintas skaičiavimas taikomas įsipareigojimų nevykdymo modulyje.

Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla:

S.28.01.01

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas (pateiktas tūkstančiais)

MCR(NL) rezultatas	3 713		
		Neto (atskaičius perdraudimą/SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas		60	674
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas		364	859
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas		9 639	8 448
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas		4 304	6 880
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas		85	409
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas		2 464	7 072
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas		328	1 375
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas		0	11
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas		0	
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas		10	659
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas		0	38

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

MCR(L) rezultatas	7
-------------------	---

	Neto (atskaičius perdraudimą/SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą/SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	333	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)		

Bendro MCR apskaičiavimas

Tiesinis MCR	3 720
Mokumo kapitalo reikalavimas	9 107
MCR aukščiausia riba	4 098
MCR žemiausia riba	2 277
Sudėtinis MCR	3 720
MCR absoliuti žemiausia riba	3 700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	3 720